

309/41 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.
సంపుటము. ౪.

చెన్నవట్టణము 1917 సం॥ మే నెల 3 వ తేది గురువారము
పింకళ నామ సంవత్సర శ్రావణ మాస శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨.

No. 28

సంచిక ౨

A Magic Cure for Scorpion Sting.

సర్వవృశ్చిక విషసంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్క్)

586

దుఃఖముతో వచ్చువారు సంతోషముతో పోవుదురు.
గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇవ్వం.



ఇది ప్రతి కటుంబమునం దుండ
వలసిన మౌఖ్యవస్తువు. అండ్ల,
యూనాని, దేశీయ వైద్యులచే పాఠ
ద్రాగించబడియున్నది. ఎన్ని దినము
లుంచినను మందు గుణముమాటును,
తేలునకు మాత్రమే కాక ఎలుక,
కుక్క, పాము, జిప్టి మొదలగు
విషజంతువుల కాటులకు నుపయో
గించును. వెలపాకట్ 1-కి 0-8-0
పోస్తేజి 0-8-0. 1 డజన్ పాకట్లు
వెల రూ 5-0-0. పోస్తేజి వేటు.

ఒకేసారి 2 ప్యాకెట్లు తెప్పించుకొనువారికి పోస్తేజి ఇవ్వం.
వర్తకులకు 100 కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియ్యబడును.

విరుదానామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ,

1/6 మెకలేజ్ మే, ట్రి, వీధి, సాకారుపేటపోస్టు, మదరాసు.

శారదాంబ

ఇది శ్రీధర్మబోధినియను నాటకము
సంఘమురాచారసంస్కరణమునకు మార్గ మిందు
కావబడినది. అందరు జదివి తీరవలయును.
వెల 0-4-0 పోస్తేజి వేటు.
అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

ప్రొఫసరు రామమూర్తి నాయుడు
గారి ప్రోగ్రాము.

దినములు.			
గుడివాడ	8-5-17 & 4-5-17	2	"
గుంటూరు	5-5-17 to 7-5-17	8	"
తెనాలి	8-5-17 to 11-5-17	4	"
ఏలూరు	12-5-17 to 15-5-17	4	"
రాజుచోడోడి	16-5-17 to 19-5-17	4	"
అమలాపురం
రాజోలు
నరసాపురం
పాలకొల్లు
భీరువరం
తణుకు
అత్తిలి
వేంటపాడు

జీర్ణరసాయనము:— ఈమాత్రలను సేవించుట
వలన అన్నము కఠినమగును. జీర్ణకోశము బాగు
పడి రసప్రాసవము క్రమముగ గలుగును మలబద్ధ
ము మానును. 2వ మాత్రల డబ్బి 1-కి వెల 1-4-0.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాసు

పింగళ సంవత్సరాదిసంచిక

తయారై సిద్ధముగ నున్నది

వల సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రామ సంగ్రహచరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక,
నైతిక, సాంఘిక, రాజకీయ, వ్యావహారిక విశేషవిషయముల విజ్ఞానదాయకములగు
వ్యాసరాజమృతమును, దర్శనీయములగు రంగులదేశపటములును మహాజనుల పటములును
ఇతరములైన చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడినది.

కాగితముల కఠిన్యత జేసి కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధము చేయుచుంటున్నవలన వలయువారు
వెంటనే వ్రాసికొను టుచితము: వెల రూ 2-0-0
అంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు " " 0-8-0
" అంధ్రసంవత్సర " " 0-12-0
అంధ్రవాదపత్రిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు " " 1-0-0

అంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

తామర తైలము.

పండ్లపాడి.

మోహినీ తైలము.

డబ్బి 1-కి 0-4-0.

డబ్బి 1-కి 0-2-0.

నీసా 1-కి 0-12-0.

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టివీధి మద్రాసు.

126

చిన్నపురుగులు

109

వెద్ద వెద్ద బట్టతలను జేయును.

చుండు, బోడి యగుట, వెండ్రుకలూడుట,
పుర్రెపై జల, అన్నియు చుండుపురుగుల వలన
గలుగును.

పాతకులారా! ఈ పురుగువరి కయింబకట్ట,
విధి విరామములేక మీరు పనిచేసినచో
మీ మీ గృహములలోని నెలకొట్టెలు
బంగారుతో నింపబడియుండును.

తీరికలేక పనిచేయుచుండు ఈచుండు
పురుగువరి, అతివ్యాధికయి కేగిందిన
తేనెటీగ సహకారిగా నుండదగినబంటు.

చుండు ఆరంభమయిన వెంటనే నిరో
ధక నిర్బంధద్రవ్యముల నుపయోగింపక
ఉపేక్షించిన అచిరకాలముననే బట్టతల
వారితో సహాధ్యాయి గావలసివచ్చును.
కావున నిట్టి పరమకళాపురుషు

“కామినియా నూనె”

సహాయమున సంహరింపుడు. చుండును బోగొట్టును.
వెండ్రుకలను రాలనివ్వదు. పుర్రెచుండును బోగొట్టును.
తలకట్టుకు పరిచిత మగుంధద్రవ్యము.

ఈరీతిని, వకయి నూనెలకు తయారు చేయువారి హా
మన పడకుడు.

వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0 వి. పి. రూ. 0-4-0
" 3-కి రూ. 2-10-0 వి. పి. రూ. 0-7-0
ఉచితము.

గుణముల రుజువుపరచుటకై, అర్థదానిలో
దంపుకొనువారికెల్ల ఒకసారి వాడుకొనుటకు సహోత్సాహం
హానె గల సీసా ఉచితముగ బంపబడును.

సోలు ఏజెంట్లు:—

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,
నెం 155, హమ్మియన్ వీధి, బొంబాయి.

మద్రాసు యేజెంట్లు:— మెహతాపురమత్తొమ్మాస్వీ,
29, వైసాబజారులోడి, మదరాసు.

భిక్షగావాక్యములవారి ప్రేమాస్థిక ఆరోగ్యప్రచురములు.
ఆంధ్రాస్థల్య భావలలో ప్రచురమైనవి.

భిక్షగావాక్య పండిత మోన్. నుబ్బరాయశాస్త్రి
ఉగాది గంపిక.

అహారములు - ప్రథమభాగము.
6971, సోమసుందరి మొదలివీధి కిందవాడు.

ప్రతి మూడుమాసముల పోస్టుతోర ప్రచురమగును.

అయుర్వేదము గ్రంథములు చందాదారుల టుచితముగ
పంపబడును. చందా సంకల్పమునకు రూ. 1-0-0.

జనులు ప్రకృతిచట్టముల చక్కగ గ్రహించి కేహరోగ్యశిథి
గడచుటకు వలయు యావద్విషయముల ప్రచురముల
మూలకము బోధింపబడును. కావున గృహస్థులకు, విద్యార్థు

లకును, శ్రీలకును ఆత్యావశ్యకముగ నుండును.

హిందూగృహ వైద్యము. గ్రంథము ముక్క- ప్రథమ
ప్రచురము. ట్రేనింగ్ అకాడమి 8.

147

చక్రవర్తినిష్ఠాభిషేకము

బృ. గ్రాంధు. పూర్వ. బారు. కంపి. జాము

పెట్టె. గ్రా. మార్చి 22.

గ్రాంధు. పూర్వ. బారు. కంపి. జాము
ఇది పరిశీలన పోలికలతో అండ్ జెయోగ్రాఫికల్ సోషల్ సైన్స్ విశ్వవిద్యాలయము; గ్రాంధు. పూర్వ. బారు. కంపి. జాము
గారి సన్నిహిత్యాన్ని. ఈయన బారు. గారికి స్థితిశీల యాభా
ర్యమును నివేదించి, 'రెస్పన్సిబిల్' అపరాధమును నివార్యము
ముగ వెల్లడించినందుకు కడపటి దినంబున నెలలో తన సంస్థా
నమునకు వెల్లిపొవునటు లాహ్లాపించుచున్నాడు.

ఈయనయు బారు. గారును సంస్థాపించుచుండినపుడు
బారు. గారు తమ జ్ఞాతిమిత్రుల యాయన మట్టి కాల్వకొనుటకు
నిష్పాప్తులై యిచ్చెడివారు. అంతట, బారు. గారు మిలిటరీ పోలీసు
యన్నా 'నెడి' భయముచేత, గ్రాంధు. పూర్వ. బారు. కంపి. జాము
కానవలసిన పరిపించి నన్ను చంపించి మీ తోటలో పాతి
వెట్టుచున్నాడు. బారు. గారు సూర్యులకు నవ్వెడివారైంద
ము లన్నింటిని చంపి, ఆ సంవత్సరము కొన్నాళ్ల కే
ఈయనను స్వస్థమునకు వెల్లిపొవలసివ
దని విషయపూర్వకముగ నాహ్లాపించుచు బారు. గారికి జాము
ప్రాసేదించెను.

స్వస్థమునకు వెల్లిపొవలసిన గ్రాంధు. పూర్వ. బారు. కంపి. జాము
నికోలన్ మిల్టన్ విచ్ గారికి లేఖను వ్రాసి పంపిరి. 'రెస్పన్సి
బిల్' అని పేరుతో వ్రాసినందున, ఆ లేఖ యందలి
విషయము లభించినది. ఆ సుప్రసిద్ధత్రయం దిట్లున్నది:—

"జమము సిద్ధించు పర్యంతము యుద్ధము జరపుట మీ
యభిమత మని మీరు తమగా వెల్లడించుచున్నారు.
దేశముయొక్క ప్రకృతిని ననుసరించి ఇది సాధ్యమని మీరు
నిశ్చయించినారా? సామ్రాజ్యమునందలి విశేషించి వైదీయా
తురమృత్యుము కాక నుండునది, సంగతి సంకల్పములు
మీరు చక్కగా తెలియునా? యాభాగ్యమంతయు మీరు
వివరముచున్నారా? లేక చాలవఱకు దాచిపెట్టుచు
న్నారా? ఈయనకు కంటికిని మాలమెక్కడనున్నది?
దానిని సంక్షిప్తముగా వివరించెదను వినుడు:—

"మీరు మంత్రివర్గము నెన్నుకొనుచుండిన విధానము
కొలదిమందికి మార్చేసి తెలియుచుండినంత కాలమును, ఏదో
యొక వెట్టి భోరణిగా వ్యవహారము జరుగుచుండినది. కాని,
ఆ విధానము ప్రజల కందఱకు విశేషమైన రహస్యమందలి యన్ని
తరగతులవారను నానిని గూర్చి చర్చించుచున్న కాలములో
రహస్యపరిపాలనను నీ విధముగా జరపవలయుననుట యవిశే
కము. 'నా కెవరియగును విశ్వాసము లేదనియు, 'నేను మం
చింతించుచున్నా' ననియు మీ రనేకపర్యాయములు నాతో
ముచ్చటించుచున్నారు.

ఇది నిజమైతే, ఈ విషయము విశేషించి మీ భార్య
యెవలనే వర్తించుచున్నది. ఆమె మిమ్ము ప్రేమించుచున్నది
కాని, దుష్టచిత్తుల బాధలకు మిమ్ము తప్పక దారి త్రొక్కించు
చున్నది. మీరు అత్యంతాధికారముతో నాన్నా గారిని విశ్వ
సింహుచున్నారు, ఇది సహజము. కాని, యామె వాక్యములు
తంత్రసాధ్యములైనను మేరకాని, సత్యములు గావు. ఈ
మతంత్రములనుండి యామెకు నెమ్మది కల్పించుటకు మీరు
శక్తి లేనియెవల, తంత్రవాదుల యవిచ్ఛిన్న ప్రాప్తాహములకు
మీరు లోబడుచుంటున్నా. కనుక ప్రజలయందును బారు. గారు
కత వహించుచు. మట్టిగారివారు మీ భార్యను నశనర్థిగా
చేసేకొని తమ కార్యమును సాధించుచున్నారు. ఈ కుట్రల
నడచుటకు మీ కనేకపర్యాయములు ప్రయత్నించినది నేను
నమ్ముచును. మీ ప్రయత్నములు ప్రయోజనకారులు కాని
యెవల, విధానాంగము లవలంబించి ఆకుట్రల మెకటే
పర్యాయము తొలగించి ద్రోవించెదము.

ప్రతి విషయమందును మీ మొదటి యత్నాహమును
తిర్వాకమును స్వగత ప్రశ్నములు సత్యములు సంగతములు.
కాని, యింతటి ప్రశ్నకర్తము కలిగినంత నే మీరు సంతయ
మారంభించును; మీ కట్టకడటి తిర్వాకములకును మొదటి
తిర్వాకములకును సంబంధము చూపుము. సువర్ణ విషయము
అలాగు, చాటుమాటున జరగడి తంత్రముల యవిచ్ఛిన్న
ప్రశ్నకర్తమును మీరు రూపుమాప గలుగుదురేని, రహస్య
దోషాత్మకమైన మనుష్యాభివృద్ధి నందును; ఇపుడు మీరు
పోగొట్టికొనిన ప్రజాపాపాశ్చర్యములను పునరుద్ధరము
కాగలదు. సమస్తమును చక్కగా జరగును. స్థితిగతులు

మాటునెడల ప్రజలు మీకు వశమయ్యెనే ప్రవర్తించుట కంగీక
రించెదరు.

"సమయము వచ్చునప్పుడు—అది యంత మాత్రము
కాదు—కోరబడుచున్న మంత్రవర్తనాభివృద్ధి మీరును కానన
సంస్థలను వహించినట్లు మీరేసింహాసనమునండి కాసింపవచ్చు
ను. అది యప్రయత్నముగ తనంతట తానే తటస్థించగలదు.
1905-వ సం. ఆ క్షిప్ర బరమాసమున కాసింపబడిన కానన
మునకువలె దీనికి పరమేశ్వరత్వ ముక్కలు లేదు.

"ఈ యాభాగ్య మంతయు మీరు తెలుపుటకు నేను
చిరకాలము వెనుకటిసితిని. కాని, తెలుపుట యవశ్య మని మీ
తల్లియు తోలుపులును నాకు నచ్చుకొన్న యనంతరము
నేను తెలుపుటకు నిశ్చయించుకొంటిని.

"మీరు క్రొత్త కట్టములు రాబోవుచున్నవి; ప్రాణ
హానిసయము కూడ ఆసన్న మగుచున్నది.

"నే నీ విధముగా మిమ్ము వివచ్చుంఖలములనుండి విము
క్తులనుగావించ నుద్దమించుచుండుట స్వాగత్యముచేత కా
దని విశ్వసింపుడు. నా కట్టి స్వప్రయోజనపరత్వము లేదని
మీరును చక్కవర్తిని గారికిని కూడ చక్కగా తెలియును.
అప్రతిపాతానగములనుండి మిమ్మును మీ సింహాసనమును మన
ప్రియ మైన దేశమును సంరక్షింపవలె ననెడి యాహ్వానము ఈ
నా ప్రయత్నమునకు మూలము."

చక్రవర్తి గారి కుటుంబమునకు సంబంధించిన సంగతు
లను జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొని స్మరించుటతోనే వార్తాపత్రికలు
నిండిపోవుచున్నవి. ఇటీవల చక్రవర్తిగారి వారి జ్ఞాతులకును
కలిగిన వేరొంటును గ్రాంధు. పూర్వ. బారు. కంపి. జాము
యన్నాడు. రాజకుటుంబములకును ప్రజాప్రముఖులకును
ప్రసిద్ధులగు విదేశీయులకును గ్రాంధు. పూర్వ. బారు. కంపి. జాము
ప్రాసాదము సమావేశమయి. బారు. గారు మొఱటుతనముగా
సంస్కరణములను నిలిపిపెట్టుటవలన రానున్న యపాయమును
గూర్చి వీ రందఱును రహస్యముగా నాలోచించెడివారు.

గ్రాంధు. పూర్వ. బారు. కంపి. జాము
దచెన్ విక్టోరియా. ఈమె చక్రవర్తిని తోలుపుచుచే వదలి
పెట్టుచుండినభార్య.

చిట్టచివర కీమె చక్రవర్తియొద్దకు వెల్లి రానున్న
విషయము గూర్చి నిర్భయముగా తెలియజేసెను. అందుకు,
తాను 22 సంవత్సరములుగా సింహాసన మధిష్ఠించియున్నా
ననియు చిట్టచేక యాడుట తప్ప నన్య మేమియు చేసియెఱుం
గని వారింతె రహస్యము గూర్చి తన కెక్కువ తెలియుననియు
చక్రవర్తిని ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. దేశ మంతయు రాజదంప
తులకు భక్తిబద్ధమై యున్న దనియు ప్రాతనిధ్యప్రభుత్వ
ముగా పరిణమించునోరైన రాజ్యశైలిచేత్ర లను పేరక బరగు
వారు కేవలము రాజద్రోహు లనియు ఆమె యెఱుంగును.

కలవను ఆహారముక్రింద ఉపయోగించుట:—జర్మనీలో
కలవను జంతువులకును మనుష్యులకును ఆహారముగ వినియో
గించుటకు జి. హబర్లాంటుగారు పరిశోధనల జరిపించు
చున్నారు. ఈ విషయమై ప్రభుత్వశాస్త్రజ్ఞులకుకూడ పని
చేయుచున్నారు. ప్రధమమున ఒక గొట్టెకు చువ్వ కట్టును
ఆహార మిడి దాని జీర్ణశక్తిని పరిశోధించుటకు దాని శ్వాసకో
శములను పరీక్షించిరి. కనుక కలము ప్రవేశించగనే చెట్టెన్ని
టిని నేలగూల్చిరి. కాగితముల తయారుచేయు యంత్రములలో
జేసి వాని మొండెములను (చుట్టు కొలత 4 లేక 6 అంగుళ
ములు) చిన్నచిన్న ముక్కలుగజేసిరి. ఈ ముక్కలను నూత్న
పరిశోధనా యంత్రముచే పరీక్షించినపుడు చాల నున్నితముగ
భేదించబడినట్లుకనబడెను. కలవను తయారుచేయుటకు ముందు
నీటిలోవేయుటచే జీర్ణశక్తికి అధ్యంతరముగనుండు పదార్థము
లన్నియు కరగి పోవును. తరువాత జీర్ణముగు పదార్థములే మిగు
లును. ఈ చెక్కను మరలొన్ని ఆహార పదార్థములతో కలిపి
భక్షించెదరు. జీర్ణశక్తిని శరీర పుష్టినిజేయు గుణములు దీనియం
దున్నట్లు నిశ్చయించబడినవి. ఏదవ ముక్కలై ఈపరీక్షనుజేసిరి.
ఇపుడు మౌనముతో కలిపి చెట్టిరి. ముక్కలగుడ జీర్ణశక్తికి
భంగములేకుండ హరించు కొనెను. మనుజుడుగూడ జీర్ణము
జేసుకొనగలదనియు గోధుమలకు బదులు కొట్టె చేసుకొను
టకు 100 కి 10 లేక 15 పాళ్లను ఈ చువ్వకర్రను వినియో
గింపవచ్చుననియు హాబర్లాంటుగారు నుడివిరి.

పార్లమెంటు మహాసభ.

ప్రజల మందిరము.
(ఇండియా పత్రికనుండి)

హిందూదేశ ప్రజలనుగూర్చి గాని పరిపాలనను గూర్చి
గాని ప్రత్యేకముగ తిర్వానింపవలసిన నిషయములలోవలన దేశీ
యప్రతినిధుల కెట్టి యధికారములైన యిచ్చుటగాని లేక
హిందువులకు ప్రాతనిధ్య మొసంగి హైందవవిషయములలో
వలసదేశీయ ప్రతినిధుల కెట్టియవకాశముగూని చక్రవర్తిగారి
దొరతనమువారు గలిగించిరా యని సర్ జి. డి. రీసుగారు.
ఇండియామంత్రి నడిగిరి.

ఫేబల్లెను గారు:—అట్టిచర్య యెన్నడును తలపెట్టబడ
లేదు. యుద్ధమంత్రి వర్గ సమావేశములలో హైందవ ప్రతినిధు
లుండినయు, అప్పుడు సామ్రాజ్యక యుద్ధ వ్యవస్థలు చర్చింప
బడినవనియు మామిత్రులకు తెలియకపోదు.

రీసుగారు:—ఈయంశమును గూర్చి కొన్ని తప్పుటభి
ప్రాయములు హైందవ ముద్రాలయముల జూడ నగునని మా
మిత్రు లెఱుంగుదురా?

రీసుగారు:—అయ్యెన్నఁడు కర్మి గు గారు అలహాబాదునందలి
దొరతనపు ముద్రాలయము నెట్టిసందర్భములో నుపయోగించి
నదియు, ఆయుద్యోగియ ముద్రాలయమున ముద్రింపబడిన
కర్మి గు గారి వ్రాతలు అధికారమునతి సుందినదియు లేనిదియు
తెలిపెదరా?

ఫేబల్లెను గారు:—దొరతనమువారి యంత్రపుల ము
ద్రించగా విశేషవ్యవధి గలిగినపుడు దొరతనపు ముద్రాలయ
ములలో వైఫల్యము గ్రహించుటకు వాడుక ప్రకార మవి దొర
తనపు ముద్రాలయమున ముద్రింపబడిన. అట్టి సందర్భము
లలో పనికి తగిన చార్జీ చేయబడును. అక్కిన సంగతి నాకు
తెలియదు.

భార్యనుగారు:—యుద్ధానంతర పర్యాలోచన యటుండ,
హిందూదేశపు ప్రతివై వేయబడిన దిగుమతి పన్నులను ఓడ
సుంకములును ఇప్పటివలెనే నిలచియుండునా? వాటి రెండిం
టికిని నూటికి నాల్గవ వంతు భేదము మూత్రమే కొనవర కుంచ
బడునా?

ఫేబల్లెను గారు:—మీ యుద్దేశ్యమిదియే. అటుల జరుగ
కుండుటకు నా కేమనాభ్యుత్సాహముగ నిచ్చెదను.

సర్ హెన్రీమేడనుగారు:—హిందూదేశమున నే వర్తక
సంఘముగాని మరియే సార్వభౌమ సంస్థాపనముగాని నూడిస్తు
వులమిడ. సుంకము నధికము చేయగోరుచు హిందూదేశ దొర
తనమువారికి ప్రాతనిధ్య మంపిగా? అటులనే జరిగియున్న
వారు దాని ప్రచురింప నిచ్చగించెదరా?

ఫేబల్లెను గారు:—అట్టి ప్రాతనిధ్య మేదియు నా
కెఱుక లేదు.

గిన్నెలుగారు:—ఫీజీ ద్వీపములలో నాచరింపబడు
చున్న ఇండియను ఇమిగేషను చట్టముయొక్క తాత్పర్యమును
వలస దేశీయ మంత్రిగారు ఈ ముందరి మున కెఱిగిం
చెదరా? బల్లవిదనంబినను ఉంచవచ్చును. దాని మూలమున
నొక శ్రీ నలుగు రైతుగురువులకులకు మనుట సంభవించి
నాగరకతయు వివాహచట్టములు వారి కసందర్భములుగ
జేయుచున్నటు లున్నది.

లాంగుగారు:—ప్రశ్న వేయబడిన చట్టమేదియు ఫీజీ
ద్వీపమున లేదు.

గిన్నెలు గారు:—ఈ సంగతి అనేకవార్తాపత్రికలలో
ప్రచురింపబడిన సంగతి. సభ్యు లెఱుగుదురా?

అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందు విద్యలేమి:—అమెరికా
సంయుక్త రాష్ట్రములందు 10 ఏండ్లకు వైద్యుడవారు. విద్యా
గంధములేకుండ 50 లక్షలమందికలరని విద్యా కార్యాలయముల
వారు ప్రకటించిరి. నూటికి 8 గురు విద్యలేకుండ మనలు
చున్నారు. విద్యాభ్యాసదశ మిరిపోయిన వీరిందరికిని మామూ
లుగ వ్రాయును జదువనుగూడ కరపుటకు పూనుకొన కున్నారు.
ఇందులో 10 లక్షలమందికి అంగభాష తెలియనే తెలియదు.
20 సంవత్సరములనుండి దక్షిణరాష్ట్రములలో చదువురాని
వారు 100 కి 50 మంది మాత్రము లేరినారు. కాని మధ్య అగ్రాం
టికుల రాజ్యములం దేమార్దులు కలుగులేను. నవనాగరకతగల
విద్యాధికులు వీరిబాగుకై పాటుపడుటలేదని తెలియుచున్నది.
10 ఏండ్లనుండి క నెట్లకట్టులో విద్యలేనివారి సంఖ్య పొచ్చు
చున్నదని వినుటకు ఎంతో సంతోషకరముగ నున్నది. ఈవ్యా
సమందు చదువులేనివారిన నభివృద్ధిగూడ వ్రాయలేరని
వారి యగము

ఫోర్టు నెంటు జార్జింగ్ జెట్టు

మెయి 1 మంగళవారము.

పబ్లిక్ డిపార్టుమెంటు.

నెలపు అంతమున గైహోలెండ్ జాక్సను వి. సి. ఎన్. గారు కర్నూలు జిల్లా సంస్థాన డివిజనుకు జెల్లవలయును.

హోము డిపార్టుమెంటు.

కడప జిల్లా పోలీసు నూపరింబెండెంటు విలియము హెన్రీ పిట్టగారి కొకమాసము ప్రివిలేజ్ నెలపు ఈయబడినది.

ఫీఫ్ (ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు పెల్లిగారి కాలువారములు ప్రివిలేజ్ నెలపు ఈ కాలమున మహమ్మదు బషా ఖల్లా సాహెబ్ బహద్దూరుగారి పనిని జూతురు.

కజెలముడి సీతారామయ్యగారు బెజవాడకు స్పెషలు మేజిస్ట్రేటుగ నేర్పడబడిరి.

మదరాస్ ఆసరి మేజిస్ట్రేటు సఫ్ దార్ ముస్సేను రిహాబ్ బహద్దూరు గారు తమ యహ్వోగమునకు రాజీనామా నిచ్చిరి.

డిప్యూటీ కలెక్టరు

గుంటూరు జిల్లా తాకిట్టూరు వి. వెంకట్రామయ్యగారు 7 వ గ్రేడు డిప్యూటీ కలెక్టరు. వి. వెంకట్రామయ్యగారు నెల్లూరున జనరలు డ్యూటీకి నియమింపబడిరి.

ఆయనము రామానుజాచార్యయగారు జనరలు డ్యూటీ నెల్లూరు) నుండి స్పెషలు డ్యూటీకి మార్పబడిరి.

లోకలు, యూనిసిపలు

తిరుప్పావతి నంకిపురము రంగాచార్యయగారు మరల తిక్తూరు జిల్లా సభ్యులుగ నియమింపబడిరి. మహమ్మదు యన్విఖాన్ సాహెబ్ బహద్దూరు, పానుగంటి పార్థసారధి నాయురంగాయ, రాతెకొండ వెంకటస్వామి నాయుడుగార్లు జిల్లా కోర్టు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

లయొ నెలు బ్రామ్మటను క్షాత్రుగారు కాకినాడ మ్యూనిసిపలు కాన్సిలరుగ నేమింపబడిరి.

ఈక్రిందివారు తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

కల్లపురెడ్డి కొండరెడ్డిగారు మదనపల్లి తాలూకా ముగనిపల్లి రామరెడ్డిగారు చిత్తూరు చెట్లూరు దొరస్వామి అయ్యగారు చిలిరాల వెంకట సుబ్బయ్యశెట్టిగారు జమ్మలమడుగు తాలూకా

ఎస్. రామదాసు పంతులుగారు బరంపురము తాలూకా సాదెల్ల వెద్యయ్యగారు పెద్దాపురము తాలూకా హెలే వెంకన్న, కూర్మా వెంకటరెడ్డి నాయుడుగార్లు ఏలూరు మ్యూనిసిపలు కాన్సిలరుగ నెన్నుకొనబడిరి.

రావికంటి కాగిరావు, వి. అప్పన్నదొర, ఎమ్. ఆప్పలరాజు గార్లు, జయనగరము మ్యూనిసిపలు కాన్సిలరు.

మరారి వెంగయ్య, బావాజిరాయ లక్ష్మణ్ దాస్, ఎమ్. నారాయణస్వామిరెడ్డి, మదనుస్రాస్తిను సేవయ్య, బల్లి నారాయణస్వామిరెడ్డి, తిరుచల కూర్మ దొరస్వామి అయ్యగార్లు కండ్లగిరి తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగా తిరుగ నియమింపబడిరి.

వి. గోపాలరావు, సి. ఎల్. నారాయణప్రసాద్, రామ అయ్యగార్లు మరల గుంటూరు తాలూకాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

ఎర్రగుంట వెంకట సుబ్బారావు మహమ్మదు హుమయూన్ సాహెబ్ బహద్దూరు, తేకుమర్ల అయ్యకరావు, శేడింబి హనుమంతరావుగార్లు తిరుగ బడతారు తాలూకా బోర్డుకు.

కర్నూలులోని కొన్ని మహాయుధ సైన్యముల ప్రధానాధికారులు గత నెల 21 వ తేదీన కర్నూలు ప్రభుత్వమునందు స్థలమును దొరగారి ఆగ్రాసభాభివృద్ధిముక్తివిధిగిరి ఫలవారములు, కార్యదర్శిరావు, కల్యాణం, బాటూ, ఇరిగిన పిత్తపర్తియ్యారెడ్డి, కె. పి. మహానందయ్య శర్మగారు మహానందయ్య శర్మ "మ గూర్చియొందెంబావయ్య దుప" క్రిందినది. ప్రిన్సిపాల్ రామకృష్ణ దొరగారు "మరారి కార్యదర్శి" గూర్చి చాలకాలము నుటాడిరి. ఆగ్రాసభాభివృద్ధి సంఘమును ముప్పగించి కొన్ని యంత్రముల విడిచిరి. సాదామార్పు సరఫరయ్యగారు సంఘమును స్థాపించి కృత్తిక రెడ్డియ్య కె. ఎన్. కృష్ణమూర్తియ్య కె. సి. ఎల్లిగారి కార్యదర్శిత్వమును వారి గురుగములను కొనియాడిరి. సభ సందేశములలో ముగింపుకు లేచెను.

జంతు హింసానివారక సంఘము

(౧)

సంఘమువారి ముప్పదియారవ వార్షిక సమావేశము యీ నెల 1 వ తేదీన విక్టోరియా పురమందిరమున వ్యాఖ్యానములను గూర్చి యధ్యక్షత వహించిరి. సభయందు గత సంవత్సరవర్య వినిపింపబడెను. పక్షుల లలికార్యమున రాధింపబడుట యెల్లరకు విధితమే. సంఘాధ్యక్షు లీయ కార్యమును వారింప విశేష ప్రయత్నముల నొనరించిరి. పశుల కాపడ దూడలకు పాలుంచక ఆమ్మి పాలను తాపే పియ్యుకొను దురాచారము గూడకలదు ఇట్టివారిని సుమారు 20,000 మంది కమిటీవారు శిక్షాపాత్రుల నొనర్చిరి. ఈ విషయమున దొరతనము వారు గూడ సంఘమునకు సహాయ పడిరి. రెండవ బండిపై సుమారు 82 ముప్పుకు, ఒంట్లపై బండిపై నందులో నగమును బయ్యపు చేయ నిబంధన మొనర్పబడెను. విద్యావిషయమున గూడ సంఘము వారభివృద్ధిని జూపగలిగి యున్నారు. ధనికులగుణజాలు విద్యావిషయక వెచ్చములో చాల భాగమును ధరించిరి. సంఘము వారి వైద్యశాల మనకగృహము జంతువుల కత్యంతోప కావలెనని. గత సంవత్సరమున సంఘము వారికి రు 2811-8-0 చందాల క్రిందను రు 1570- విరాళముల క్రిందను జరయైనవి. జరిమానాలను ఆదాయము గత సంవత్సరమునకంటె నధిక మైనది. ఉద్యోగి బల మధిక మొనర్పబడిన యుండెను.

వైద్యబోర్డు నంగీకరింపవలసినదని గాడ్గూ ప్రభుగారు సంపాదించిరి. రిపోర్టు లోపముల వెనుక వీ రామాలాగముగ దాని పరిశీలించిరి గాని వీర శ్రమ వృథ యయ్యెను. రెండు తపస్సులుమాత్ర మెట్టుకలకు గోచరించినవి. గుర్రము కుంటిదని బండివాపివేసి, గుర్రపువాడు లంచమునీయగ మరల పో నిచ్చిన సంఘాధ్యోగి యొకనికి పదవ్రష్టత్వము కలిగినది. మరెయిక ఏజెంటు విషయమై పాచ్చరిక నిచ్చుట మాత్రము జరిగినది. ఈ ఏజెంటుకు సంఘమువారి రింకకంటె కఠినముగ కిడించిన చాల బా గుండియుండును. సంఘాధ్యోగి లందరు మిక్కిలి కష్టపడి జంతువులయేడ క్రూర్యమును తగ్గించి రనుటకు సంజేహము లేదని ప్రభుగారు నెలవిచ్చిరి. అనంతరమున వీరి యుపపాదనము హేజరుగారిచే బలపరపబడెను. కూపరుగారు కూడ బలపరచిన పిదప రిపోర్టునకు సభ్యులను మలింపిరి.

అనంతరమున నూతన సంవత్సర కార్యనిర్వాహకవర్గ నియోజనసూచనమును దివానుబహద్దూరు ఎల్. ఎ. గోవిందరావు వయ్యగారు గొనివచ్చిరి. రాజగోపాలాచార్యయగారి తీర్మానమును బలపరప నది సభ్యులు యభిమతమును పడ నెను.

ఆంగ్ల మత్యోగ భావలయందు మంచి శ్వాసముల వ్రాసిన ఎమ్. మన్యూ సుందరము, పి. అయ్యకేశవయ్య బంగారుపతకము లిచ్చి యధ్యక్షుడు ముచ్చటింప సాగెను. ఆర్థికరీత్యా సంఘముయొక్క స్థితి బాగుగ నున్నది. ప్రస్తుతచట్టముల ప్రకారము జంతువునుంచి వేయుట కధికారము లేదుగాని దానిని బాధించిన వాని కోర్టునకు తీసికొనిరావచ్చును. ఈవిషయమున స్వామికామ్రమును మార్పలసి యున్నది. ఏలన; బాధింపబడిన జంతువు నింటియొద్దనుండి "అయ్యే ఇని" అని వేరొక జంతువును కోర్టువారి యెదుటవెట్టి, కిక్కు లేకుండ తప్పించుకొనుటకు నేరంబు ననకాక మున్నది. ఈ రీతిని ఎందరో కప్పించుకొనిరి. జంతువులు మోయు జరువులను నిశ్చయించుట చాల దుష్కరము. ఈ విషయమై కొన్ని కారణముల చేయుట ఆ త్యాగ కళ్య కము. బొంబయి కలకత్తా నగరముల నిట్టి నిబంధనలు కలవు. చెన్నపురి యందు గూడ కొన్ని ఏర్పాటులచేయ యత్నములు జరుగుచున్నవి. చెన్నపురు సంఘకార్యములయందు విశేష శ్రమపడుచుండిన తిరునారాయణదొరగారు గారి గొనియాడఁడు సభ్యులకు కన నూపకార్యమును ముగించెను.

కృష్ణా జిల్లా గుడినాడ తాలూకా పామిరులోని భాటకా పాతరామయ్యకు సంవత్సరశిక్షము ఇ. నె. గుంజరము అయ్యరు సి. పి. గారి ఆధిపత్యముక్రింద జయప్రతిభుగ జరిగినది. సభకు గుమారు 800 పురుషులును, 150 మంది స్త్రీలును వచ్చియుండిరి. మూలము శిల్పము మోక్షశ్రద్ధ సాటకమును బాగుగ ప్రకటించిరి. డిటోక్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ వారు కామిరాజు వెంకటయ్యయ్య పంతులు సి. పి. గారి ప్రోత్సాహములన గ్రామిణులు ఒక హోక్స్ నియమును బహుమానముగా నిచ్చిరి. వెంకటయ్యయ్య పంతులు సంగీతము తీయదు కూడ త్వరలో కాంక్షన్ చేయించి మూలము వృద్ధిలోకి తీర్చి కొని రాగలంతులకు గ్రామిణులు ప్రార్థించుచున్నారు.

యుక్త విరాళము

(౧)

(హిందూ దేశమునుండి స్వగ్రహించుట)

పార్లమెంటు సభ్యులు, రాష్ట్ర మెంబర్లుగాను ప్రజల మందిరమున జరిగిన ప్రతి పక్ష వివాదమును గూర్చి సవివరముగ తమ యభిప్రాయములను "ఫోర్ట్యూన్" అను గ్లాసో నగర వార్తపత్రికయందు ప్రమరించిరి. ఈ వివాదము ధనాధిపతులకు ప్రజా ప్రతినిధులకు గల సామ్యత్యా సామ్యత్యా తారతమ్యములకు ముడి యువాహించుచు వారు వర్ణించిరి. ఎగురతిసుంకముల సంస్కరణములే లక్ష పరిగ ముంచె ప్రధు వక్రకసంఘము వారు మాయమన్నారు. లాంకుమైరు వారు మూనిసిపల్ యిన్వలసిక పక్షుల కధిముచేసి ఇండియా దొరతనము వారి సంస్కరణముల మాంకర్షణవారి యొక్క నే వినియోగించిరి. తాము తీసిన గోవులలో తాముపడ నొట్టిక మాంచెట్టరు వక్రకసంఘమువారు చుచి వ్యాపార వ్యాపారులను గూర్చి భాంబడెను గాని తోనుభ్యంించుటకు మంతముల సంస్కరణాధ్యక్షు సంపిరి. ఈ సహసంక్రమ సంకట నయమున యుక్తము లెప్పు వేరొక దానిచ్చును గూర్చించినవలసి మొకు ఈ పురుషులు, యుక్తమును గూర్చి చన స్వస్వమును క్షృణంప నలయునని ఉపన్యసింపెను ఈ పురుషులు, కోర్కెనమువారి కేమి చేసినను సరియే యుక్తము వేయుమండిన జాలు ననియెను ఈ పురుషుల సమయముననే "వర్తమానము" వక్రకమున బడిన బతుకురుగాక, హిందూదేశముకు జోవు లాంకుమైరు ప్రతి నిద నూటికి నాల్గవంతు ముగ్ధకముచేయుచుని తన్ను జూడ బొంబునవారితో కెప్పిరి.

సుంకముల సంస్కరణ కర్తలు కోర్కెనడియే, అనగ యుక్తవ్యయములో విశేషభగము వేదవారలపై పురిమిచేయుటయే, ఇండియా దొరతనమువారు చేయుచున్నారు. దేశాభిమానముగల జాతీయవాదులు చేయనడియె. అనగ విదేశముల లొలొలొచి రెండు ధనముల జాతీయభివృద్ధిలో విశేషభాగ మొందుటయే చేయుటయే; ప్రాంతవ జాతీయ వాదులుచు చేయ జూచుచున్నారు. నేడ కృత్తికాభిప్రాయ మిచ్చిన్న టిక్కి పార్లమెంటువారు ఆంగ్లాధిపతులను ప్రొందనకాల విద దుష్కరమును ప్రతిఫన్నును పడవైచిరి.

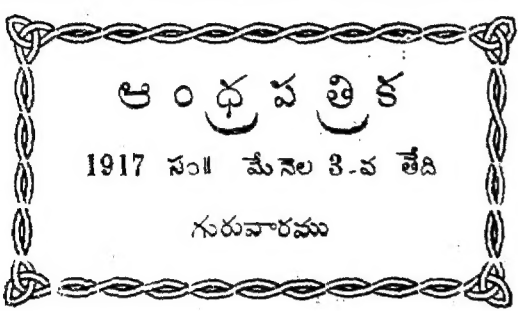
ఏలూరు సహిపమునందలి చాటపురమునది, బిక్టోరీ వ్రాయుచున్నారు. ఏప్రిల్ 29 వ తేదీన యో గ్రామమున గల బోర్డువారి హిందూ పంచవతి సాక్షాత్తులయందలి చాలబాటికలకు సుప్రసిద్ధవ్యాపకములను గూర్చించి భీరుకేశ్వరయ్యగారి ఆగ్రాసభాభివృద్ధిమున ప్రతిభుయన, మిరాయిలను పుం పెట్టబడెను. మా కేబిజెకె స్పెషల్ గూర్చుండి కొంతకుం పెద్దయకు గ్రామవాసులను కల్గి, రిజ్యేసిరి. విద్యాలయవ యొక్కయు, గ్రామముయొక్కయు చక్ర్రణ చనువబడె ప్రస్తుతము 25 గురు బాలురున్న కిబిద్య వ్యక్తియెందున్నా భాండాగార ముక్త్యము స్థాపించవలసి దరి ఆగ్రాసభాభిగారు పోయలను బాగుగా నొనర్చిరి.

రు. 1,30,000 లు
యుగము కావలయును
గుంటూరు కాటన్, జ్యూటు, ల
మిల్లు, కంపెనీ, లిమిటెడ్, గుంటూరు
కంపెనీకి గల కట్టడములు, వాహనము
నేయునట్టియు, తమానుచేయవలయు
లు) ఇంజను బాయిలరు, ఎలక్ట్రీ
సమూహ. రు 8,20,000 లు
తాకట్టుపొడదు 1,30,000
యెలూరు ఈ మిల్లు గుంటూరు
మహాడు సెంకెట్టిసెయి
చెన్నపి.
ఇంజను
నెల్లూరు వట్టి
లోకల సి. పి. గారు
Guntur Cor

విషయానుక్రమణిక.

- చక్రవర్తిని ప్రోత్సహము
- సోదరుల జాగ్రత్తలు
- ప్రధానవ్యాసము
- భూమి సెన్సు
- ఆంధ్రోద్యమము
- యజ్ఞసమాచారములు
- విరోధాచార్యసంగ్రామము
- విదేశతంత్రవాదులు
- స్థానికవాదులు
- ఇతరవిషయములు
- ఇంగ్లీషు తంత్రవాదులు
- బాబులు

- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7-8
- 9
- 10
- 11-12
- 13



భూమి సెన్సు.

చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు రాజ్యాదాయమునకు ముఖ్యాధారము భూమి సెన్సు గత సంవత్సరము నందు చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు 3,91,75,000 యకరములు సాగుచేయబడినవి. లోగడి సంవత్సరమున కంటెను సాగుచేయబడిన ప్రదేశము 10,15,000 యకరములు హెచ్చినది. గత సంవత్సరము నందు వేరుసెనగ ప్రత్తి నువ్వులు పండించెడి ప్రదేశము తగ్గినది. వల్ల నీలిమందు చోట్ల పండించెడి ప్రదేశము హెచ్చినది. గతసంవత్సరమునందు భూస్వాముల ఫేషను రూ. 49,86,531 ఈనామల క్రియరెంటు రూ. 7,56,224 రయితు వారి ప్రదేశముల భూమిసెన్సు రూ. 5,18,17,000 నీటి తీరువ రూ. 34,78,000 ఇతర బాకతులు 78,57,536 చేరి రూ. 6,88,95,361 సిస్తువసూలు చేయబడినది. లోగడి సంవత్సరమునకు కంటెను నాచాయము రూ. 12,60,183 హెచ్చినది. ఇతర బాకతులలో పోరంబోకులకు రెవ్యూచేరియేపు తీరువ ఈనామల జమీందారు భూముల కీటితీరువ పీల రువేసిన భూముల రాబడి చేయున్నది. పోరంబోకుల సాగువలన గత సంవత్సరము రూ. 6,24,000 యము నెచ్చిది. లోగడి సంవత్సరమునందు 2.9 యకరములు గత సంవత్సరమునందు 8.9 యకరములును పోరంబోకుల బాకతు ముడినది. పోరంబోకుల సాగుప్రదేశము కరముల తగ్గిన ఆదాయము మూత్రము నెచ్చినది. ఈవృద్ధికి గారణము రయితులు గలుగుటకై సిస్తుచు హెచ్చించుట ముని 9. సాగునకు తగిన భూములు తగని మొదలవలనను ముందీ పొధరయితుల ని విశ్వాసము గలుగుచున్నది. రయితుల వేరి ఒకసెంటు జాగ్రత్తలు మూడురెట్లు సిస్తుచు తీరువ యమునై చేయవలసిన అలకు లంగీకరించు మేటను దండపు రయితులు జాగ్రత్తను నీచనివేయు లగు భూమి స్వాధీపు చున్నది.

చుటయును సంభవించుచున్నది. రయితులకీ బాధ నంత త్వరగ తొలగించిన నంత జేయవలయు. గోదావరి జిల్లా యందు 247 యకరములకును 89,020 దండనపు చున్నను విధించిరి. యకరము నకు 30 యాకరముల వాపున దండనపు చున్నను విధించుటయును వసూలు చేయుటయును ధర్మవిరుద్ధము. ఇట్టి చున్నను విధించిన భూములందు జనోపయోగము గాని భూముల నేకములు చేరి యుండును. చేరి కానకొనియుండి చేరిలో కలిపెడి ఒకటి రెండు సెంటుల భూమిని విడగొట్టుటవలన నెవరికిని ప్రయోజనము గలుగదు. ఈ భావము నంగీకరించియే ఇల్లపుగుంటలు వాగులు చెరువులు మొదలగు ప్రదేశములను తాత్కాలికముగ సాగును జేయుటకు సమ్మతించుట యుచితమని పాలకు లంగీకరించిరి. పాటివొడ్లను గురించియును గడ్డివొడ్లను గురించియును పాలకు లింతవరకును స్థిర నిర్ణయములను జేసియుండలేదు. ఈవొడ్ల విషయమై సమతము స్థిర నిర్ణయములను వెంటనే చేయుట యవసరము. ఇట్టి విషయములు సందిగ్ధ స్థితియందుండటం రయితులకష్టములకు గారణంబు లగుచుండును. గత సంవత్సరము నందు జమీందారి భూములందు రూ. 15,12,389 ఈనామల భూముల నుండి 3,97,323 రయితు వారి భూముల నుండి 52,51,182 భూమిసెన్సు వసూలు చేయబడినది. ఒక సంవత్సరమునందు భూమిసెన్సు రూ. 2,68,709 హెచ్చినది. భూమిసెన్సుభూమిసెన్సుకలిసి చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు గత సంవత్సరము నందు రూ. 7,57,09,971 రాబడి ముని నిర్ణయించబడినది. అందు రూ. 7,58,29,261 వసూలుచేయబడినది. సిస్తును వసూలుచేయుటకై గతసంవత్సరము నందు రూ. 1,07,39,807 వ్యయమైనది. అందు రూ. 51,54,268 డివిన్యూడెడ్డోగస్థలకును రూ. 55,45,039 గ్రామోద్వోగస్థలకును వ్యయమైనది. ఆదాయమునందు 100-కి 14 వంతున వసూలునకై వ్యయమైనది. భూమిసెన్సును వసూలుచేయుటకై 12,93,401 చర్యలు జరుపబడినవి. అందు డిమెండులు 1,160,474 అట్టేవిమెంటులు 79,446 పలుం నోటీసులు 51,313 పలుంలు 2,168 చర్యలు జరపబడినవి. ఈ చర్యలు గత సంవత్సరమునందు గుంటూరు మండలము నందు దధికముగ జరుపబడినవి. కారణము లోగడి సంవత్సరమునందు లెక్కలు సరిగా జేయకుండుట యనిక లెక్కవ్రాసి తెలిపి యుండెను. గత సంవత్సరమునందు చెన్నపురి రాష్ట్రము నందు 45,22,513 పట్టాదారులు గలరు. పట్టాదారుల సంఖ్య అముదేక్షయందు 4,19,722 పెరిగినది. అందు గుంటూరు నందు 39,052 పట్టాదారుల సంఖ్య పెరిగినది. పట్టాదారులందు రెండు వంతులు 10 యాకరములకు తక్కువచెల్లించెడివాడై యున్నారు. సగుటున వారు పట్టాకు రూ. 3.8-0 మాత్రమే చెల్లించుచున్నారు. ఈ పట్టాదారులందు ప్రత్యేక పట్టాదారులకును భూమి 2 యకరముల 60 సెంటు మాత్రమే గలదు. సిస్తును వసూలు చేయుటకై 100-కి 30 వంతున చర్య జరుపబడినట్లులు తెలియుచున్నది. దీనివిబిష్ట చెన్నపురి రాష్ట్రమున దలి కండుతుల దివ్యవర్తి విశేష మగుచున్నది. రయితుల ముక్కుటకీ ముఖ్యకారణము దగ్గరము దురళిత తగ్గింతుల యుద్ధమును విడిచి ముగుచున్నది. మూడు తోములకు పూర్వము అక్కయజేసి పోలము ఇల్లు పోయినను అప్పుడుండి విముక్తి నొందని రయితు లెడలో గలరు. ఆ రయితుల కరకలిని వృద్ధి చేయుటకై పాలకులు చేసెడి ప్రయత్నముల స్వల్పముగ నున్నవి. చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు గత సంవత్సరమునందు 1890 కరకలి సాగు

ములు మాత్రమే గలవు. వ్యవసాయాభివృద్ధికై గత సంవత్సరమునందు పాలకులు 7,51,000 అప్పుల నిచ్చిరి. ఇందు లోగడి సంవత్సరమున కంటెను 67,000 తగ్గినది. పట్టా డిజ్పరులను మార్పుటయందు రయితులకు కష్టములు గలుగుట కేమియును కారణముండవలసిన యవసరములేదు. కాని చేసిన దరఖాస్తులందు 100 కి 9 వంతున నిరాకరింపబడుటకు గారణంబు తెలియకున్నది. లోక మనందు వ్యవహారక్రమము వృద్ధిని జెందినకొలది మార్చికులును సహజముగ జరుగుచుండును. పాలకులు చేసిన క్రొత్తయేర్పాటులును మార్చికులకును కూలముగ నున్నవి. కాని దేవుడు వర మిచ్చినను పూజారి వరమిచ్చుటకష్టసాధ్యము. మార్చికులకు ప్రతిబంధకము క్రిందియధికారుల వలనను గ్రామోద్వోగస్థుల వలనను గలుగుచుండును. పాలకులు నిర్దేశించినటు లీవిషయమై యధికారులు తగిన యేర్పాటులను జేసి రయితులకష్టములను తొలగించుట యుక్తము. సిస్తును వసూలుచేయుటయందు గల నిష్పంధము జరిపిన చర్యల సంఖ్యలవలన విడిత మగుచున్నది. వసూలుచేసిన రూ. 7,68,00,000 లకును రూ. 40,600 లకు మాత్రమే భూమి సమ్మవలసి వచ్చినమాట సత్యమైనను సిస్తును చెల్లించుట యందు రయితులకు విశేష మైనకష్టములు గలవని విడిత మగుచున్నది. రయితులు చెల్లించెడి సిస్తుకు తగినరీతిని వారు పరిపాలనాసౌకర్యములను బడి యుట లేదని భూమిసెన్సు పరిపాలనమును విమర్శించుటవలనను విశేష మగుచున్నది.

హిందూ దేశము - స్వపరిపాలనము

హిందూ దేశ స్వపరిపాలనమును గురించి స్వ దేశమునందు ప్రబలమైన యాందోళనము జరుగుచున్నది. కొంతవర కియాందోళనము బ్రిటీషుద్వీపములకు సంఘటన వ్యాపించినది. రాజనీతిజ్ఞులు రాజ్యాంగ సంస్కరణములను గురించి ప్రసంగించుచున్నారు. వలసరాజ్యములయంత్రులు సానుభూతిని తెలుపుచున్నారు. హిందూ దేశము నందు కొండకు స్వపరిపాలనముతగదని వాదించుచున్నారు. ఈ సంకర్షణలందు దెవరేమి చెప్పినను శ్రద్ధతో విచుట యోచించుటధర్మము. ఈమహద్విషయము ను దధికారులకును అధికారులకును భావైక్యము గలుగునని నమ్ముటకు వీలులేదు. భారతీయులందె భేవాభిప్రాయములు గలవు. కాని లోకపరివర్తనమున కేర్పడిన స్వతంత్రతత్వము కిరి కోట్ల ప్రజల నావహించుకుండుట ప్రకృతిధర్మమునకు విరుద్ధము. యగధర్మము ననుసరించి సకలదేశము లందును పవిత్రరస్థము జరుగుచుండును. లోకావృతమైన మహాసంగ్రామము లోకమునందంతటను మార్పులను గలిగించుట సహజము లాయుడు బార్జిగారు లోకమునందు వేయొడ్లయందు జరుగగల భావ కలిపరస్థము మూడొడ్లయందు జరిగినది నీ తెలిపియుండిరి. ఆ సిద్ధాంతమే హిందూ దేశము కల్లుకు నన్యముంచుచున్నది. ప్రజలు వారి వారి సంస్కారమున కనుకూలముగ నీ సిద్ధాంతమును గ్రహించుచున్నారు. సరో జేమ్సు మిస్టరుగారి సంస్కారము చేరు వికసితు మహారాజగారి సంస్కారము చేరు సత్యేంద్ర ప్రసన్న సింహగారి సంస్కారము చేరు ఛేంబర్లగుగారి సంస్కారము చేరు, సామ్రాజ్యసభయందు నలుపురుగు ఇతర భండమునకు ప్రతినిధులుగ నున్నారు. వారు సంకల్పాచారగము బ్రిటీషుద్వీపములందు ప్రసంగములను జేయుచున్నారు. నలుపురి యధిపాత మొకవిధముగ నుండుట సమంజసము. కాని వారి సంస్కారములను కరిగించినపు డిది సంభవము.

ఆంధ్రోద్యమము

I

ఆంధ్రోద్యమమునకును హిందూదేశమున కంతకును సామాన్యభావము కలది యుండవలయునను వాదమునకును, పరస్పరము ఆంగీకారపరబంధమునంటి సంబంధము కలదనియు, సామాన్యభావవాదముతో సంప్రదించుకరణము నందిన గాని యాంధ్రోద్యమసారము విశాలవంతయు దేశమున కంతకును వర్తింది యుపకారము చేయజాలదనియు, మాప యత్నించుటయే ఈ వ్యాసములయొక్క యభిప్రాయము. ఆంధ్రోద్యమతత్వము లగు నాంధ్రులు హిందూదేశమున కంతకును నూతనసందేశము నొకదాని బోధింపవలసి యున్నదనియు, ఆంధ్రోద్యమమునకును సామాన్యభావవాదమునకును గల సంబంధమునుగ్రహించి యుద్యమముయొక్క పరిధిని పెంచిన గాని అట్టి మహత్కార్యమునకు ఆంధ్రులు చాలియుండరనియు ఇందురు జూపుచేయ ప్రయత్నించెదను. ప్రకృతము రాష్ట్రవిశ్వవిద్యాలయోద్యమములయందంత దీక్షతో మనము పనిచేయుచున్నామో సామాన్యభావప్రచారమునకు గూడ నిందుమిదు నదేరీతిని పని జేయుట యవసరమనియు అట్లుచేయునాడు ఆంధ్రోద్యమ దీక్షకు ఆంధ్రులు విదనాడుటయే యుచితముగా నుండుననియు నిందు నిరూపింప జూతును.

ఆంధ్రోద్యమ మన నేమి?

ఆంధ్రదేశము సర్వతోముఖముగ నభివృద్ధి నందుటకు ఆంధ్రులచేయు ప్రయత్నమే యాంధ్రోద్యమము. ఇట్టియభివృద్ధికి ముఖ్యసాధన మెవ్వి? సమస్తప్రయత్నములకు భావములము మానవుడు తన యభిప్రాయములను పరులకు తెలుపవలయు నన్ను నెగులమున్న గువానిచే తెలుపుటవలెయున్న ముఖ్యముగ భావమాలనముగ నే తెలుపవలసి ఉన్నది. మానవుడు సంఘజీవి. సంఘశక్తియంతయు భావమాలనముగ ప్రకాశమన మగును. సంఘముయొక్క, యాచారములు, ఆలవాటులు, సాంప్రదాయములు, ఇవి యవి యననీ, సంఘజీవన మంతయు భావయందే ఏర్పాటుకరించి ప్రతిఫలించును. ఒక సంఘము ఒక దేశమును వాసముచేయుచు నచటనే కష్టనిష్ఠులముల కొరకును స్వాభివృద్ధికి ఆశ్రయమును పలువిధముల పడిన పాట్లన్నియు భావయందు ప్రతిబింబించును. సంఘముయొక్క చక్రము, మానవకొలది సంకల్పముల కాలక్రమమున నార్జించిన యున్నదనును అంతయు భావయందేకదా మనము ఆదర్శమునందునలే చూడగలము. మన పురాణములు ఇతిహాసములు, ప్రబంధములు, శతకములు మున్నగునవి నేడు సమూలముగ నశించిన ముకొనుడు. మన చరిత్రనుగురించి మనకుగాని దాని తెలిసికొనగోరు ఖండాంకరులకు గాని మన పూర్వులనుగూర్చియు, మన తొంటి

గాదని విశేషముగచున్నది. స్వపరిపాలనమును స్థాపించుటను గురించి బికసిరు మహారాజుగారు తెలిపిన యభిప్రాయము నిన్నను ప్రకటింపబడినది. సింహగారు తెలిపిన యభిప్రాయములును నిదివరకు ప్రకటింపబడినవి. కాలము పరిపక్వమైనపుడు స్వపరిపాలనము లభించునని చేబట్టిన గారు తెలిపి యుండిరి. ఆర్థిక విషయములందు హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్యముండవలయునని యును హిందూదేశ పదార్థములు హిందూదేశాభ్యుదయమునకై వినియోగింప బడవలయుననియు సింహగారు లండనునగరమునందొక వాణిజ్యసంఘసమక్షమున తెలిపియుండిరి. చేబట్టినగారు హిందూదేశ పరిశ్రమలకు బ్రటిషు ప్రజలు స్వలాభార్థమై ప్రతిబంధకములను గల్పించుట యనివేకమని తెలిపెను. హిందూదేశమున కార్థిక స్వాతంత్ర్యము స్వపరిపాలనము లేకును గలుగజాలదని పర్యాయోపగ విషయవిమర్శన సమయమును పార్లమెంటు సభయందు జరిగిన చర్చనలన విదితమగుచున్నది.

యాన్నోద్యమముగూర్చియు నెట్లు తెలియును? ఆంగ్లోకరతనమును, ఆదిమాయ్యమును, నశించినను ఎన్నియోబాములబడి జేదమును సంకీర్ణించిన కారణమునగదా మన స్వస్వరూప భావమును మన మిప్పుడు బడయగలుగుచున్నాము. ఎన్నియో శ్రమలకొరకు తాము ప్రవృత్తముగావించిన నాగరిక ఆగ్గవాగరికతకు సరిసమానము కానేరదని. పాశ్చాత్యులు గ్రహింపగలుగుచున్నారు. కనుక మానవునకును భావమునకును సంబంధము నిరూపమానము. దాని కదియే సాటి. ఒకటి వినా రెండవదానికి స్థితియు గలియు లేదు. ఈ లక్షణములన్నియు మాతృభావయందే వర్తిండును. కనుక మానవుడభివృద్ధి జెందవలయు నన్న భావమాలకముగను అందును మాతృభావమాలకముగను చెందగలడు. పుట్టి నాటినోలే ప్రయత్నింబులేకయే సంఘమునందు జీవనము గడపుచు వెరుగుచున్నంత మాత్రముననే తనకు తా నభిజ్ఞాన ప్రసాదమునచేయు తల్లిభావకు తల్లి సాటియే? తుదకు భావసమన్వయము చేయుతని పిచ్చిచానుగూడ తల్లిభావయందే మూలమను. కనుక ఆంధ్రుల యభివృద్ధికి ఆంధ్రభావయే ప్రథమసాధనము. భావభివృద్ధి యయినగాని దేశభివృద్ధి కానేరదు. ఆంధ్రోద్యమమునకదియే ప్రథమ నూత్రము. ఇదియే ప్రాణము, గనుక మనమగ్రాభివృద్ధికి భావభివృద్ధికి గల యాటంకములను నెఱవేరుగువంతవరకు తొలగించగలమును. ఇదియుటుండ నిండు, మనమేవిధమున నభివృద్ధిపొందవలయునన్న మునుముందు విద్యనభ్యసించవలయునని అందఱులగుచును. విద్యనువనము తల్లిభావయందే ముకరముగ నభ్యసించగలము గనుకవిద్యావిధానమును దేశభావయందే మనము నడుపవలయును. కానిమనము ఎంతప్రయత్నము చేసినను దొరతనమువారి సహాయములేక యిందు కృతకృత్యములు కాలేము. సుపరిపాలన నిమిత్తము మనము దొరతనమువారికి కొట్టికొలది ధనము సుంకముగా విచ్చుచున్నాము. కనుక మన కనుకూలమగు విద్యావిధానము నవలంబించుకొని దొరతనమువారిని కొరుటకు మనకు స్వాతంత్ర్యము గలదు మన దేశముందు ఆనేక భావములు కలవు. దేశభావములయందు విద్యావిధానమును జరుపుటకు దొరతనమువారు తప్పక యంగీకరింతురు. కాని వివిధ దేశభావము మూలమువారి కలిపి విద్య గలపుటకు పీలులేదు. ఈకారణముననే ఆంధ్రులకు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము కావలయును. ఈకారణముననే హిందూదేశమునందు భావప్రయుక్త విశ్వవిద్యాలయములు నెలకొల్పబడవలయును. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును కొరుటకు నితరకారణము లప్రధానములు. ఇదియే ప్రధానము.

మరియు మనమట్టి దేశములకు భావ కర్మతోముఖముగ నభివృద్ధి చెందవలయును. గా భావము నమస్తవములకు వినియోగించిన గాక ఆది మాయ్యమునందరముగ నభివృద్ధి పొందనేరదు. మానవజీవితమునందొక భావము సంబంధించిన పారిభాషికపదములు భావయందేభివృద్ధి పొందవలయునన్న భావము ఆభావము జెందిన పదములు ఉపయోగింపవలయును. చివరకు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములకు సంబంధించిన పారిభాషికపదములు భావయందే పడవలయునన్న ఉత్తరముల స్వభావయందే వ్రాయవలయును. రామాయణమునకు విశేషలింగం పంతులు గారు సంఘసంస్కరణమును గురించి తెలుగులో వ్రాయుట ప్రారంభించిన తర్వాతనే గదా ఆవిషయమును గురించిన వాద్యమును మన భావయందు అభివృద్ధి పొందెను. ఆంధ్రవత్రిక దినపత్రికయొక్క క్లిష్టమగు రాజకీయ వ్యవస్థలను తెలుగుభావయందు చర్చించుచుండటచే తనేగదా తెలుగుభావయందు రాజకీయమునకు చెందిన వాద్యము మిష్టదీక్షను బయలుదేరుచున్నది. కనుక మనము రాజకీయవిషయములందు అభివృద్ధి పొందవలయునన్న రాజకార్యములకూడ తెలుగుభావయందే జరుపబడవలయును. జిల్లాబోర్డు సభయందు కార్యక్రమము ఆంగ్లభావయందు జరుగుచు ఆంగ్ల భావయందు జరుగుచు ఆంగ్లము రాని సభ్యులు దాని యర్థమును గుర్తెనగక బోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటు గారు తెలుగు నవిషయమును తప్పుమాచేసి చెప్పనంతవరకు ఖైదీలవలె మొకరి యాఖ్యమునక నొకరు

చూచుకొనవలసి కాలము ప్రజలయందు రాజకీయ ప్రత్యభిజ్ఞానము ఎట్లుండునెడలదు? కనుక పరిపాలనలని లాభములను మనము సంపూర్ణముగ బడయటకును ప్రజలయందు రాజకీయ ప్రత్యభిజ్ఞానము కలుగుటకును పరిపాలనస్వస్వము తెలుగుదేశముందు తెలుగుభావయందే నడుపబడవలయును. మనదేశమునందు అనేకభావములు కలవుగదా దేశభావయందు పరిపాలన చేయవలయునన్న ఇన్ని భావములవారిని కలుపుటయెట్లు? కనుక ఒక భావ మూలమువారందఱును ఒక రాష్ట్రమునకు జేరిన ప్రజలుగా నుండవలయును. హిందూదేశమునందు భావ ప్రయుక్త రాష్ట్రములు నేర్పబడవలయును ఆంధ్రుల కాంధ్రరాష్ట్రము నిడవలయును. ఆంధ్రరాష్ట్రమును కొరుటకు నితరకారణము లంత ప్రధానములు కావు. ఇదియే ప్రధానము.

కనుక హిందూదేశమునందొకటను భావప్రయుక్త రాష్ట్రములును భావప్రయుక్త విశ్వవిద్యాలయములును నెలకొల్పబడవలయును. ఇదియే ఆంధ్రులు హిందూదేశమునందంతకును చాటువలసిన సందేశము. నేటికి 10 సంవత్సరములకు పూర్వమే అధికారిభాగపంచాయతీ సభవారియెదుట లోకమాన్య తిలకు మహాశయుడు ఈషయమును చెప్పియుండెనుమాట నిజమే కాని యావిషయము అప్పటి కంతటితో ముగిసినది. దానిని గురించి యంతమాత్రమును చర్చించియుండలేదు. అటు తరువాత మనకన్న ముందు బీహారు దేశములు ఓ ధ్రులుకూడ తమకు ప్రత్యేక రాష్ట్రములను కొరయిండిరి అంతేగాని హిందూదేశమునందంతకును భావప్రయుక్త రాష్ట్రములు గాననియు దేశభావములందు పరిపాలన జరుగవలయును రాష్ట్రములు నిర్మింపబడవలయుననియు మీరు గాని వాదించెను. ఈయద్యమము మనచేతులయందే జరగవలసింది. ఈయద్యమమునకు మొట్టి కములు గలిగిరవి. మన సందేశముయొక్క కమముగ ఆంధ్రతరవాడులు గ్రహించి యిట్టికే మాహాశయుడు కపట్టే గాంధీయి, కె. జె. రెడ్డి, సర్ ఎస్. నుబ్రహ్మణ్యఅయ్యర్, చి. వి. కృష్ణయ్యర్, తిరువాన్ కార్, సీనియర్ సివాన్ జే. కార్, బహ్మణ్య అయ్యర్, దివాన్ బహదూర్ కరుణాకరమిశన్, ఆర్. వి. వెంకటదొరసాని, మున్నగు అనుభవశాలులకు సాయములతో ననేకులు మొట్టిమొదటి మన యద్యమమునకు సముఖముగానుండిరి. ముక్రమముగ నందఱు సుముఖులునారని విషయమే మన యద్యమముయొక్క నత్తునను చెప్పక చెప్పదున్నది. మన సందేశము అనేకులచే ఇతిహాసకై నెఱవేరినది. మనము చూచియు తమిళులు తమిళ విశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుట కేక విశ్వవిద్యాలయము కొరుచునా. నెలకు చూచియు సింధు దేశములు తమకు ప్రత్యేక రాష్ట్రములను కొరుచున్నారు. మన సందేశమును కర్నాటకులు ఇంకను నైకొనియుండలేదు. అచిర కాలముననే వారును మన యద్యమముయొక్క సారస్వమును గ్రహించుచునని నెఱవేరినయున్నది. మన మిక్కటికన్న సాధికముగ నాందోళనమాత్రము చేయవలయును. ఆంధ్రోద్యమమునకును లేక భారతవ్ష దేశభావల యద్యమమునకును సామాన్య భావ వాదమునకును గల సంబంధము ముందు వ్రాయుచును

దేవులపల్లి స్వామిరాష్ట్రీ బి. ఏ.

(౧)

6౪ లేదని నెల్లూరులోని బి. ఆర్. =

11౪ వర్ధంతి జరుగును.

మాడవ గంజాముమండల సంఘము

డికె ఆల్బర్ట్, మహాదేవ శాస్త్రి, గారి ఆజ్ఞాపరంపురమునందు మే 19 వ లేదని జరు

ఈవత్సరము, చరిత్రకరము,

హుస్సేనుండలమువారు బహుశం వత్సర మీరెందుకొకరములు లే

వత్సర మింతవయ గల్గినందు

ఈవత్సరము కొంత తొందర నమ్ముచున్నారు.

గోదావరి జిల్లా

లు ప్రాతవిద్యార్థులను చరిత్ర కమిటీ మీటింగు

విద్యార్థు లందఱుక

త్వరితముగా నున్నాడు. స

(ఒక రూపా

పంపవలయు

విశపట్టణమందొకపిల్లవాడు తనతోడి బాలురలతో
 తనవల్ల రాష్ట్రపాతకములను ఒకమొదలగాను వినుకుట
 నిశ్చయముగా నున్నప్పుడుకాదు. వినిచిరి. వాడట్లు వినుకుట
 తనవానివలెను పాతకము. మరల వాడట్టి దుర్మార్గులను జేయ
 నిశ్చయముగా చేస్తున్నాడు.

విరోధామహాసంగ్రహము

జర్మను దొరతనము వారి విషమస్థితి.

శత్రువుల మూలబలములు నిత్యము రణరంగమునకు వచ్చుట.

జర్మనుదొరతనమున తీవ్రమగు శత్రుత్వము.

భాగ్యములలో తుల్యమునాక మునుగుట.

(రైతుల విజయి.)

ఇంగ్లాండు

కలపను మితముగ వాడునట్లు నిర్ణయించుట.

లండన్, ఏప్రిల్ 28:—మూలబట్టల నెగురుచేయుటకు విస్తారముగ కట్టపెట్టెలను ఉపయోగించుచున్నది. దొరతనమువారు తుల్యమైనట్టియు, విలువగలవియునగు నూలుసరకులను మాత్రమే పెట్టెలలోనుంచి పంపవలయుననిరి. ఇట్టికట్టపెట్టెలను మితముగ వాడుటచే 100 కి 50 రూపాయలు లాభముగలుగునని అందనా వేయబడినది.

భారతదేశపు భావిదశ

లండన్, ఏప్రిల్ 28:—యుద్ధసభ కేగిన భారతదేశప్రతినిధులకు లండనునగర వాణిజ్యసంఘము వారి తూర్పుఇండియా కాంఫర్స్ యందు మెక్లియోడుగారు వివరించినది. భారతదేశము యొక్కయు సామ్రాజ్యమందున్న ఇతరరాజ్యముల యొక్కయు వ్యవహారములను ప్రభుత్వమువారు సమానభావముతో చూచుచున్నారు. ఇదే ప్రకారము సమానబుద్ధితో దొరతనము వారు దొరిగినచో ఎట్టి కష్టములకు పీలుండదు. భారత దేశమందు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు తేచుము లేదన నపోహమునలన కలిగిన భయము లన్నియు అనుగంటును. సామ్రాజ్యము నందు భరతఖండము సమాన భాగమని ఎంచుకొని భారతీయులు అగ్రప్రాణముల ధారపోసి ఈ ఘోరసంగ్రామ మందు పోరుటయే భారతదేశమందున్న పలుజాతుల వారికి అన్యోన్యము పరస్పర విశ్వాసములు ఈ యుద్ధముచే విరాజిల్లును. ఆర్థిక విషయమందు భారతీయులకు ఎక్కువ స్వాతంత్ర్యము నీయవలెను. భారతదేశభారమును స్వాధీనముగ పంచిపెట్టవలెను. సామ్రాజ్యసంరక్షణకాఢము, సామ్రాజ్యమందున్న వారందరూ వారి శక్తికొలది తగిన సాయ మొనరించవలెను. భారతదేశ వాణిజ్య పారిశ్రామికాభివృద్ధి విషయమై సామ్రాజ్యమందున్న అంతర రాజ్యముల వారు తమ స్వలాభమునకై చూచుకొనక భారతదేశమునకు సదుపాయము జేయవలెనని డి. ఎస్. పి. సిక్స్ గారు నడిపిరి. భారతదేశాభివృద్ధికై మొదలు పాటుబడవలెను. ఇట్లు చేసినచో సామ్రాజ్యమున కేకారంకయు రానేరదు. సామ్రాజ్యమునకును లాభము కలుగుననికూడ ప్రస్తావించిరి.

భారతదేశ విజృంభణ సంరక్షణను ఛేదించుట గాల్గు ప్రశంసించిరి:—ఈవిషయమై భారతీయులు, ఆంగ్లేయులు ఎంతవైపు చేయవచ్చును. భారతదేశ పారిశ్రామికాభివృద్ధిని ప్రోత్సహించుటకుగాని తగినసాయ మొనరించుటకుగాని వెనుదీసినచో ఆంగ్లేయులు చాల అవివేకముతో పనిచేయుచున్నారు. (సంతోషము) పరిశ్రమలు పెంపొందించే వర్తకమునకేగాక రాజ్యాంగ స్థితికి కూడ తేచుము ఇంగ్లాండువారు భారతీయులనుగలసి దీనివిషయమై పాటుబడవలెను. ఇట్లు గావించినచో భారత దేశ మభివృద్ధి జేంది ఇంగ్లాండునకు మంచిలాభకారిగ నుండగలదు. ఇంగ్లాండువారి నిర్మిత వస్తువులన్నియు ఆంధ్రవంతు లాభకరముగ భరతదేశమందు విక్రయించబడును. భరత ఖండమందు లేని వస్తువులను ఇంగ్లాండువారు భరత ఖండమున కంపి అమెరికాను తీసువచ్చును. (సంతోషము)

సామ్రాజ్య నౌకాశ్రయములు

దొరతనము వారి సహకారము.

లండన్, మే 2:—అధినేతలకు సుభము వారి ముల ననుసరించి సామ్రాజ్యమందున్న నౌకాశ్రయములను సమానముగ జూచుటకు వర్తమాన సంగ్రామముచే పీలుచున్నట్లు వార్తలు. లాంగు గారు కామన్స్ సభలో ల్యాంబు గారికి ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

ఫ్రాన్సు

సార్వభౌమ యుద్ధమందు బ్రిటిషువారికి లభించిన సాత్తు

లండన్, మే 2:—బ్రిటిషువారికి ప్రకటించిరి:—మొత్తము 19,843 మంది శత్రువులుమాచే జక్కిరి. వీరిలో 893 మంది ఉద్యోగులు 257 ఫిరంగులును, 98 పెద్దఫిరంగులును 227 కండుకపు ఫిరంగులును 470 మర ఫిరంగులును కూడ మా స్వాధీనమైనవి. మాశత్రుత్వదశములు శత్రువుల ఫిరంగులను పెక్కింటిని పాడుజేసినవి. సోమవారమునాడు జరిగిన విమాన యుద్ధమందు శత్రువుల విమానములలో 8 దింటిని నేలగుచ్చితిమి. 9 దింటిని నిమగ్నమొజనముగ జేసి క్రిందకు బారదొలితిమి. మరొక విమానమును నేలగుచ్చితిమి. మా విమానములు 9 కనిపించుట లేదు.

బ్రిటిషువారి సామర్థ్యమును శత్రువుల కొనియాడుట.

లండన్, మే 1:—ప్రధాన కార్యాలయమందున్న రూటరు విలేఖకుడునే డిల్లీవ్రాసెను:—శత్రువుల లేఖలు కొన్ని మాకు దొరకినవి. మాఫిరంగుల యుద్ధమును గురించి పదాతులసార్థులు ఇట్లు వ్రాసెను. రోజులకొలది ఆంగ్లేయులు విష వాయుగోళములను ప్రయోగించుచున్నారు. మా కండుకములు కిక్కిలులైనవి కండుకములన్నియు భీకరపు అగ్నిజ్వాలతో గూడుకొన్నవి. మాగతి ఏమగునో మాకు తెలియదులేదు.

ఒకమరఫిరంగి ఉద్యోగి యిట్లు వ్రాసెను:—మా నేనలో ఫిరంగుల సిబ్బందిలోనివారు ముగ్గురు మరయిపోయెను. ఆహార పదార్థముల కొరత ఇంతవరకు తీరిగిరా లేదు. మావటాలములో నేను ముగ్గురు మనుష్యులు మాత్ర మున్నారు. వీరికి రెండు రోజులనండి ఆహారమేలేదు.

బచేయా పాశోధనోద్యోగి యిట్లు వ్రాసెను:—ఆంగ్లేయులు గుఱితప్పకుండ ఫిరంగులను ప్రేల్చుచున్నారు. మా కండుకములు మా కండుకములకు గల మార్గములు సర్వము నాశనమైనవి. శత్రువులు వర్షనాతితముగ విమానములవై నుండి నిర్భయముగ మా స్థానబలము లన్నిటిని గమనించుచున్నారు. మా విమానములను ఆంగ్లవైమానికులు తఱిమిసేసిరి.

గ్రెనాడియరు పటాలములో పనిచేయు నొక డిల్లీ వ్రాసెను:—రోజుకు రెండు మాడు సార్లు ఆంగ్లేయులు నైనుటలవై తలపడి వారిని బండియగ గొంపోవు చున్నారు. సోమ యుద్ధమునందు కంటే మాడు రెట్లు ఎక్కువగ నైనుటలను నష్టపోవు చున్నాము.

ఇంకొక నైనుట డిల్లీ వ్రాసెను:—రణరంగమందు దంతటను మేము పోరు నవసరము లేనందులకు నేను చాల సంతసించుచున్నాను. కాని ఈరీతిగ సమరము సులువుతో మేము యుద్ధమందు జయమును బొందలేము.

అన్ని పార్శ్వములందును ఫిరంగి యుద్ధము జరుగుట.

లండన్, మే 1:—పరారువా రిట్లు ప్రకటించుచున్నారు:—మొన్నిడె సు డేమునందును ఫిరంగియుద్ధము విశేషముగా జరుగుచున్నది. విశేషించి హార్ బయిసునందును క్రొననందును క్యాప్రాంతములందును ఫిరంగియుద్ధ పతీ తీవ్రముగా నున్నది. ఏప్రిల్ 30-వ తేదీని మేమువశోమకొనిన ప్రదేశములందు మా ఫిరంగులకు మరతుపాతులను గార్చి జర్మనుల ప్రతియుద్ధములను నిర్ధకములుగ జేసితిమి. ఇట్లు రెండుమాసాలు పోరితిమి. మాప్రభువున కీశాన్యభాగము నందు జర్మనులు గొప్పనష్టమును పొందిరి. 520 మంది జర్మనులను ఖైదీలుగ బట్టుకొంటిమి. ఏప్రిల్ 30-వ తేదీ యుద్ధమునందు 5 ఫిరంగులను పట్టుకొంటిమి.

జర్మనులు మూలబలములను వినియోగించుట.

లండన్, మే 2:—పరారువారి ప్రధాన కార్యాలయమందున్న రూటరు విలేఖకుడిట్లు వ్రాసెను. ప్రత్యేకముగ నే కొకపనికి నిలుపబడిన హిందెక్ బర్గుగారి మూలబలములను రణరంగమునకు రక్కించుటయే ఆంగ్లపరారు సేనలనుపీచు. మూలబలములన్నీటిని హిందెక్ బర్గుగారు కోల్పోవుచున్నారు. పడమటి రంగమందు జర్మనులు చతురతతో గూడుకొన్న 44 మూలబల పటాలముల నుచ్చుకొనియున్నారు. వీరిలో 33 పటాలములు రణరంగమున కేరెంచినవి. నష్టములు కలుగుటచే వీనిలో సగమువంతు మరల వెనుకకు పిలువబడెను. తిరుగకొన్ని ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి. వర్తమానమందు రష్యాతో ప్రత్యేకసంధినిమిత్తము జర్మనులు తమ సేనల నన్నిటిని రణరంగమందు తరిపించుచున్నారు. 1914 సం॥న 1000 మంది నైనుటలు గల పటాలమున నేను 800 నైనుటలు మాత్రమే యున్నాను. వాస్తవముగ 500 యోధులే ఇందు గలరు. శత్రువుల పటాలముల సంఖ్య 219. వీరిలో 143 పటాలములు పడమటి రంగమందు పనిచేయు చున్నవి. సన్నీలతో పోరి ఏప్రిల్ మాసమందు 6 పటాలములను ఆంగ్లపరారు సేనల వారు తమ స్వాధీనము జేసికొనిరి.

మే నెల ప్రథమ దినము.

ఫ్రాన్సు.

పారిసు, మే 2:—మే నెల ప్రథమదిన మతిశాంతముగా వెల్లిపోయినది. బాల్కన్స్ గుండ యూరేగిన పిదప అధికారు లందరును సమావేశమైరి. గొప్ప సభను గావించిరి.

రష్యా

రష్యా దొరతనమువారు మే నెల ప్రథమదినమున పనిపాటలవారి కందరికిని నెలవొసంగిరి. ఆదినమున తీర్చిచక్కగ ఎండగానెను. జనుల యంతరంగములు తృప్తిగాను సంతోషముతోను ఉప్పొంగుచుండెను. బాంకు వాయిద్యములతోడ నున్న త్రగితములతోడను పనిపాటలవారు విద్యార్థులును నైనుటలును నావికులును పురుషులును స్త్రీయును పనివిధులు ఉరంతయు నూరేగినగరమధ్యమున సమావేశమైరి. మూడు 10 లక్షల మంది జనులు వచ్చియుందురు. గొప్పసభను గావించిరి.

జర్మని

మే నెల ప్రథమదినమును సుదినముగా నెంచగూడదని సాంఘికవాదులు కోరిరి. గాన పనిపాటలు మూములుగా జరిగెను. ఎవరికిని నెలవులేదు. ఎక్కడనుసభ కూడ జరుగలేదు. ఇట్టి.

ఇట్టియందు మే ప్రథమదినమును శాంతముగా గడిపిరి.

శత్రువుల పోరు

లండన్, మే 2:—బ్రిటిషువారికి ప్రకటించిరి:—నెండు క్వంటల్ లెన్సులవద్ద ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినది. పాశ్చేపార్శ్వమై జేసిన జర్మనుల దొమ్మిది ప్రతిపాతము జేసితిమి.

భయంకరమైన శత్రువుల పోరు.

లండన్, మే 1:—పరారువారి రిట్లు వ్రాసుచు చెమిక్. డెస్. డేముస్. సెక్స్. హుట్ట వైసు ప్రాంత ఊధయపాక్షికులు శత్రువులతో భీకరముగ పోరిరి. గులతోను, చేగోళములతోను మాకండుకముల మీ చిన్న స్థానములమీదను శత్రువులు చేయు యుద్ధ హతము జేసితిమి. మాంటి కార్నయిలు మా ప్రాంతమందు భయంకరముగ ఫిరంగులతో యమాంబు కార్నయిలుకు పడమటి భాగమందే చేగోళ యుద్ధము జరిగినది. అందులో మేము లెస్. ఎ పార్జెనువద్ద జర్మను కండుకకు మోరబడిరి. శత్రువుల స్థానముల నాశనం తమతో తీసికొనివచ్చిరి. 80 వ తేదీ. రమా నైహునికులు వెక్సు. ఘామక వైనిక స్థానములను బాంబులతో తలులో అగ్ని జ్వాలలు ప్రజ్వరిల్లిరి.

ఫ్రాంస్ లో పరా

లండన్, మే 1:—మండున్న రూటరు విలే వ్రాసెను. నేను జరిగివుల రణరంగమును 8

క్రొత్త ప్రయత్నములను రప్పించుచు శత్రువులు కడు నిర్భయముగ మాతో పోరుచున్నారు. మంచువలన బాగుగ కనపడక పోయిన ముఖ్యస్థలముల నన్నిటిని స్వాధీనము చేసికొంటిమి. శత్రువులు భయంకరముగా దున్నును మొండి ప్రయత్నముతో తమ స్థలములను కాపాడుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. కొంత దనుక శత్రువులు అతి క్రూరుముగ ప్రతియుద్ధముజేసి ఆపారనష్టము పాలైరి. సరాసువారు వారి స్థానముల నన్నిటిని గాపాడుకొనిరి. శత్రువులు క్రొత్తయుద్ధము జేయకుండగ పెద్దబాగులను ఆకాశమంతయు వ్యాపింప జేసితిమి. గాఢాంధకారమై శత్రువులకు నూర్చు మేమియు కనబడలేదు.

రుష్యా

ఘూర్కా సేనాని.

జైల్లోను; మే 2:- పశ్చిమరంగపు ప్రైవేట్ సభయందు ఘూర్కా జనరలుగారు ప్రామ్మనందు తమ స్థితిగతులనుగూర్చి ముచ్చటించిరి. సభ్యు లాహ్లాదకరముగా వినిరి.

ఆర్మీనియాలో కర్ఫుల అల్లరి.

లండన్, మే 1:- రష్యా వాయువాస్త్ర లిట్టు తెలుపుచున్నది:- వానరు వైద్యులిగ ఆర్మీగా దగ్గర కొంతమంది కర్ఫులు మా ప్రైవేటులతో తలపడిరి. సకాలములో మా ఆర్మీదళములు సమకూడి శత్రువులను పారదోలివది. కర్ఫులు మావెనుక ప్రక్కనున్న ప్రదేశములందు ప్రజలపై మాటుమాటికి పడి అల్లరి జేయుచున్నారు.

బాస్టర్స్సులో రష్యను అంతర్గ్రాములు

లండన్, మే 1:- రష్యా వాయువాస్త్ర లిట్టు తెలుపుచున్నది:- గుమనీజేనుకు వైరులిక్ తురుష్కులయుద్ధమును ప్రతిచారము జేసితిమి. ఓగ్ముటుకు వాయువ్యభాగమందు కూడ తురుష్కు ప్రైవేటుల ప్రయత్నములను క్రొత్తవరచితిమి. బాస్టర్స్సులో 10,00 టన్నుల బరువుగల తెరవాపయోధను రష్యను అంతర్గ్రామి ముంచివది. ఒక పొగయోధ గూడ మునిగినది. నముద్రతీకము నుండి తురుష్కు ప్రైవేటులు అంతర్గ్రాములపై దిరుగులను ప్రేల్చుగ వానిని అంతర్గ్రామివారు చల్లార్చిరి.

ఇటలీ

ఇటలీవారు అమెరికావారికి సందేశ ముపుట.

రోమ్, మే 2:- టెంబ్రాప్రభువుగారి కొమారుడు డి. డ్రెమగారి యాజమాన్యముక్రింద కొంతమందిని ఇటలీవారు అమెరికానందుకై రాష్ట్రములకు వారైవహులగు పంప బోవుచున్నారు. మార్క్సిస్టులు హుసారెల్లి, అన్యదేశ ఉపకార్యదర్శి, డి. హోర్మాన్, గార్లను మరెందరు ప్రావ్యపు మంత్రులను రాయబారులుగా పుత్తించెదరు.

మెరికా

సిండికేటు సభ.

వాషింగ్టను, మే 2:- యమ్. వివియాని మార్గల యులు రాజులని కారణముచేత నిలుపబడిన సిండికేటు సమావేశమైనది. వివియానిగారు గంభీరపద్యాసము

ధర్మనికాసముతో గూడ యుద్ధప్రయత్నముగా రామూడించిరి. ఇక ప్రజాప్రతినిధులును సిండికేటు సమావేశమై యీ ప్రయత్నమును విచారించెదరను. జనుల యాహారవిషయములను గూర్చి స్విజ్జె ప్రెసిడెంటు విల్సనుగారిలో ముచ్చటంకం సుయుక్త రాష్ట్రములవారు తటస్థక సహాయముచేయుమని ప్రసిడెంటు కంట్రీవర్గమువారు సమావేశమై ముచ్చటగాను ప్రెంచివారికి సహాయముగా నంత త్వరలో పంపవలె నని తీర్మానం

అల్లరులు ప్రబలముగా నున్న గురువామునాడు సమాధానంకు మంత్రి గారు ప్రెసిడియం తెలియజే గోధుమలైలుగుండు జేయుచు

బాల్కను

బల్గేరియానుండు శత్రువుల ప్రతియుద్ధములు నిరర్థకము లగుట.

లండన్, మే 2:- మాసిడోనియాలోని సరాసువారు ఏప్రిల్ 30 వ తేది నిట్లు వ్రాసిరి. హొరియను సరస్సు ప్రాంతమునందు బిటిషువారు వశపరచుకొనిన ప్రదేశములపై బల్గేరియావారు ప్రతియుద్ధములనుజేసిరికాని గొప్పనష్టముతో వెనుకకుబోయిరి. సిర్పా చెందు ప్రాంతములందు శత్రువుల చేగోళములను మా ఫీరంగులు నిరుపయోగము గావించినవి. ప్రైవేటులు ఖమునం దంతటను ఫీరంగియుద్ధము ప్రధానముగా నున్నది.

బెల్జియము

టీన్ వ్రైస ఫిరంగిద్వంద్వ యుద్ధము.

లండన్, మే 2:- డిట్రుమ్మాకున కుత్తమున నలిచి యున్న ఫిరంగియుద్ధము జరిగినదని బెల్జియమువారు తెలియజేసిరి.

జర్మనీ

బెర్లిను దొరతనమువారికి సంకటము కలుగుట

అమ్మటరుడాం, మే 2:- దొరతనమువారికి కొన్ని తొందరలు కలిగి సంకటముతో నున్నారని జర్మనువార్తా పత్రికలు వ్రాయుచున్నవి.

టర్కీ

బాగ్దాదుపద్ధతి ముంచిదికారు

లండన్, ఏప్రిల్ 1:- మెసపొటేమియా పాలకీకములందు ఆంగ్లేయులు రష్యనులు విజయాలగుటచేతను బెర్లిను బాగ్దాదు ఇరుపదారికొన సాగవని జర్మనులు నిశ్చయించుకొనిరి. తామనుకొన్న యిరుపదారి ఎప్పటికిని సాఫల్యము కాదని కూడ తెలుసుకొనిరి. ఈ సందర్భమున రివిఫుక్స్ షేల్పీ జ్యూటింగుప్రతిక యిట్లు వ్రాసినది. ఆర్థిక్ విషయమందు జర్మనుల బెర్లిను బాగ్దాదు ఇరుపదారి నిరుపయోగమైనది. ఈ యిరుపదారివలన ఆర్థికలాభ మేమియు లేదు. ఇదిగాక శత్రు స్థలములకు కూడ దారిలేదు.

రష్యాచరిత్రమునం దొక ప్రకరణము

రష్యాచరిత్ర ప్రారంభ సంవత్సరములలో శ్రీ పురుషులకు సమాన స్వాతంత్ర్యముభవము లుండెను. రష్యను చాణులకును ప్రభిష్టులకును రక్షకభటులు ప్రత్యేకముగా నుండిరి. అవసర మైనప్పుడు వారు తమ రక్షకభటులను తమ భర్తల సహాయము పండినరు. 13-వ శతాబ్దమునందు మంగోలియా దేశమువారు రష్యాపై యుద్ధముజేసినవెనుకను పరిస్థితులమార దొడగెను. తూర్పుదేశపు పద్ధతులు, ఆచరణములు, కొన్ని ఆమలులలోనికి వచ్చుచుండెడివి. తూర్పుదేశముల అభిప్రాయముల ప్రకారము శ్రీరే పురుషులవలపులకు కారకులు. కావున శ్రీలను పురుషుల కంటబడకుండ రాజీవాసమున నుంచినయెడల, పురుషులపై వారికిగల ఆకర్షణకర్తీ పోయి శ్రీలు పతివ్రత లగుదురని తూర్పుదేశీయుల యభిప్రాయము. 16-వ శతాబ్దమునందు పీటరుచక్రవర్తి రాజ్యమునకు వచ్చినప్పుడు ఈ రాజీవాసపద్ధతులకు తొలగించెను. అంతకు ముందు రష్యను శ్రీలయందును రాజీవాసపద్ధతులు ఆమోదనం దుండెను.

అతి దుర్భరస్థితి లుండు కాలమునందు పీటరుచక్రవర్తి సవరించెల్లగు సేనాని సోఫియా యనునామె తన రాజీవాసమును విడనాడి మహాకార్యములొనర్చు సాహసించెను. 1682-వ సంవత్సరమునందు రష్యనుచక్రవర్తి ఫీయొడోర్ ఎలెక్సివిచ్ అనునతడు చనిపోయిన వెనుక రష్యనురాజ్య వారసత్వపు విషయమున కలహముగా కలగబోయెను. చక్రవర్తి వారసుడగు ఇవాన్ అనునతడు చనిపించి పుడగుటచే ఎలెక్సివిచ్ చక్రవర్తి ఇద్దఱుభ్రాతృల బంధువులు తమకు రాజ్యము రాజులమునని తగవులాడుకొనసాగి. ఒక కక్షవారు ఇవాన్ పక్షమునను ఇంకొకకక్షవారు అతని సువతికొమారుడగు పీటరు పక్షమున ను చేరిరి. కష్టకడపట క్షిప్రావేశగు పీటరును చక్రవర్తిగా ప్రకటించి ఆతనితల్లికి సేనియా యనునామెను అతనినర్తకురాలిగా నేర్పజచిరి. ఈక్రొత్త చక్రవర్తి నేర్పబడినవారు పూర్వచక్రవర్తి చెల్లెలుగై 1689 సోఫియాసంగతి నజుచిపోయి. ఆమె పూర్వాత్మ విద్యాపద్ధతులను నేర్పుకొని రాజీవాస

మునుపెడలి తానే చక్రవర్తిని కావలెనని సమస్తప్రయత్నములను జేయుచుండెను. పీటరు చక్రవర్తి నెన్నుకొనినవారిలో కొందఱు ఇవాన్ చక్రవర్తిని చంపినని ఆమె యొకపుకాయ పుట్టించి, తనప్రయత్నముల నారంభించెను. ఈ మెపక్షము వారి సహాయమున, నీమె, పీటరుచక్రవర్తిని, ఆతనితల్లిని మాస్కోపురము వద్దనున్న యొకచోటికి తఱిమివేసి తనతమ్మునిరక్షకురాలుగా తానే సర్వాధికారము నొంది రాజ్యమునెల సాగెను. ఆమె తనక్రింది వైరుల లండన్తోను కలసిమెలసి, అన్ని ఆచారములను మాని జనసామాన్యముచే నసహ్యంప బడుచుండెను. ఆమె స్నేహితు లనేయులు పూర్వాచారపరాయణులు అగుటచే విరికిని ఆమెకును పడకుండెను. కలతలపై కలతలు వచ్చి తుదకు సేనీ నారనల్లితోను, ఇవాన్ చక్రవర్తితోను అధికారమును వదలి లేచిపోయెను. ఆమె తఱిమివేసిన పీటరు చక్రవర్తి మరల ప్రభుత్వాలోవన నభకు మెల్లగా వచ్చి ఇవాన్తోబాటు తానును చక్రవర్తిగా నుండవలెనని కోరెను. దీనిపై నొక యుద్ధముపొనగి, సేనీనా తైదులోనుంచబడెను. తుదకు పీటరు చక్రవర్తి కరుణించి ఆమెకు మజల రాజీవాస నిబంధనలతో నొకచోటనుండ నాజ్ఞాపించి పంపివేసెను. రష్యాయందును. తూర్పుదేశ పద్ధతులు చాలకాలము ప్రబలములై యుండెడివి.

నెకండర్ నూకలు లీవింగు సర్టిఫికేటు పద్ధతి

గౌరవనీయు లగు భూపతిరాజు నేకటపతి రాజుగారు కొన్ని ప్రశ్నలు జేయగా కొందరు పాఠశాలాపాధ్యాయు లీ క్రిందివిధమున జవాబు లిచ్చిరి.

డి. హెచ్. హెచ్. పాఠశాలాపాధ్యాయసంఘము తిరుపతి.

ప్రస్తుతపు వర్గీకరణము తృప్తికరముగా లేదు. ముందుతరగతి కనుకూలముగ నుండునట్లు లీవిధముగ నుండిన బాగుండును.

ఏకగమము:- ఆంగ్లము రెండవభాష (తెలుగు, తమిళము, కన్నడము, సంస్కృతము ఇత్యాదులు.)

ఆంగ్లమువలె రెండవభాషలో రెండు ప్రశ్నపత్రములుండవలెను. 1 చదివిన పాఠములో ప్రశ్నలు (2) వ్యాసరచనము, భాషాంతరీకరణము, లేక ఒక్క భాషాంతరీకరణమే.

లి వగమము:- (1) ప్రాథమిక గణితము. (2) ప్రాథమిక శాస్త్రము (3) భూగోళ శాస్త్రము (4) చిత్రలేఖనము (5) వ్యాయామ అభ్యాసము.

సి వగమము:- ఈవగమము పూర్వమువలె నుండవచ్చును. కాని హిందూదేశచరిత్రను, దేశచరిత్రవగమములో చేర్చవలెను. (అం దేప్పటివలె భాగములలో విభజి చేయవచ్చును) గణితములోను, శాస్త్రములోను కొంతభాగము తగ్గించ వలెను. ఆంగ్లమునకు, రెండవ భాషవలె ప్రస్తుత మనేక పఠనగ్రంథములున్నవి. అన్ని తగ్గించి స్వల్పపుస్తకములు పూర్తయగునట్లు చేయవలెను. వ్యాకరణము ప్రత్యేకముగ బోధింపవలెను. వ్రాయుటకు, మాటాడుటకు మంచివైలి అలవాడునంతవరకు వ్యాకరణము బోధింపవలెను.

పరీక్షాఫలితములు నిర్ణయించుటలో ప్రెసిడెన్సీవీరేశ్వరమార్కులే యెక్కువ తృప్తికరముగ నుండును. ఒక విద్యార్థి ప్రెసిడెన్సీ ఏవరేజిమార్కులకు తక్కువగుణములను సంపాదించిన వాని తరగతి మార్కులలో సగమును, పరీక్షమార్కులను కలిపిన ప్రెసిడెన్సీ ఏవరేజిమార్కులు వచ్చినయెడల, ఆ విద్యార్థిక బాలలో చదువుట కర్హుడు. పరీక్ష ప్రశ్నపత్రములు పద్ధతి ప్రతివర్సరము మారుచుండును. పరీక్షాధికారులు ప్రత్యక్షముగ బోధనచేయువాడై యుండవలెను. వారు పాఠశాల (హైస్కూలు) తరగతులు బోధించువారై యుండవలెను.

ప్రతిపరీక్షాధికారికి, పంపబడు నిబంధనలు, ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. రిపోర్టుతో అన్ని పాఠశాలలకు పంపవలెను.

ప్రస్తుతపు ఎస్. ఎస్. ఎల్. సి. పద్ధతిలోనున్న కష్టములకు కనుగొనుట కొకసంఖ్య మేర్పాటుకావలెను. ఆసంఖ్యములో నుపాధ్యాయు లెక్కువగా నుండవలెను. ప్రస్తుతపు పద్ధతి లెక్కువగన్నది. తగ్గించుట ముఖ్యవసరము. విద్యార్థి పేతనము లెక్కువచేయవలెను.

కంపాస్టమెంటు పద్ధతి అవలంబింపవలెను. స్కూలు ప్రైవేటున కనుగుణ్యమగునట్లు ఇంటర్మీడియటు విద్యాపద్ధతి నవరింపవలెను.

పి.కాంపుర విద్యాసంఘమువారు పరిచయ ప్రకటనలో సంవత్సరమున యుద్ధప్రయత్నములను కొరుటకు 10 లక్షల రూప్యముల వ్యయముజేయుటకు కృతసిద్ధి యున్నది.

స్థానిక వార్తలు

జరుగబోవు సంగతులు

శనివారము 5 తేది.

మదరాసు కార్మికుల సభ 11 గం.

9 బుధవారము మొదలు 11 శుక్రవారము.

చెన్నై పురి రాష్ట్రీయ మహాసభ 2 గం.

హైకోర్టు:— హైకోర్టు సెలవులు ఈ నెల 4వ తేది నుండి ఆరంభమగును.

అహోబిళ మఠ స్వామి:— వీరు నిన్నటి దివము ట్రిప్లికేను నుండి మైసూరుకు పోయిరి. వీరిచ్చట కొద్దిసోజు లుండి హైదరాబాదుకు పోవుదురు.

యుద్ధ ఋణ పత్రములు:— యుద్ధ ఋణ సంఘము వారిచే ప్రచురణంపబడిన తత్సంబంధమయిన పత్రములను ప్రజలు పొందుచేసిన వారు న్యాయశాస్త్రాధికారియగు ప్రొఫెసర్ కూటలు చేయబడుదురు.

వైవస్విధాంత మహాసమాజము:— ఈ సమాజము తరఫున 6 వ తేది శుక్రవారము 6 గంటలకు మైసూరు లో బాప్టస్టు చిర్చివద్దనున్న సిక్స్ యూనవనులో మతోపన్యాసము లియ్యబడును.

ఒక వార్షికోత్సవము:— చింతాద్రి పేటలో నున్న ఆదిపురేశ్వర బ్రహ్మోత్సవ మఠి జయప్రదముగ జరుగుచున్నది. చివరకు పచ్చయప్పుడు యొక్కయు తంజావూరు వారి యొక్కయు గానసభలు జరుగును.

వైవస్విధాంత సభ యొక్క మూడవ వార్షికోత్సవము:— ఈసభయొక్క 3వ వార్షికోత్సవము శ్రీ మాన్, పెట్రాబిక్టెయర్ ఆవర్సుల్ గారి యధ్యక్షతక్రింద మే 7, 8 తేదీలకు హిందూ హైస్కూలులో జరుగును.

భారత రక్షక సైన్యము:— భారత రక్షక సైన్య సమితివారి తరఫున ఈదివసము సాయంకాలము 5-80 గంటలకు, ఘోష్టేషులలో ఒకసభ జరుగును. తత్సమయమున పురములో కొన్ని జనీరంగసభలు జరుపుటనుగూర్చియు, శ్రాంతినికలను గూర్చుట గూర్చియు, విచారంపబడును.

మెసపొటేమియా ప్రయాణము:— గత రెండు నెలలనుండి నెంటు తామసుమాంటులో తరచుచున్న 200 మంది భారీలదళమువారు బ్రాహ్మణులకు నిన్నటి సాయంత్రము చెన్నై పురినుండి బయలుదేరిరి. వారిలోగూడ 4 గరు యూరపియను వైకోర్మియును.

పంజా:— ఇదియొక ఆధునిక భారతీయ నవల ఆంగ్ల భాషను వ్రాయబడిది. ఈ గ్రంథవిక్రయము వలనవచ్చిన సొమ్ము నందు వ్యయముచేసిన మిగిలినదంతయు చెన్నై పురి వైద్యశాల నాకానిధి కియ్యబడును. నలయువారు టి. నాగసుబ్రహ్మణ్య రాయారెడ్డిలు కి తంజావైట్టిశి, బార్డిటవును మదరాసు అని వ్రాయవలెను.

పోలీసు బహుమానము:— మెథోడిస్టు అమ్మయిల్లాలయమువారు తమ యంత్రాలయమున పోలీసులకు బహుమానములను సీ. ఇ. డి. ఇ. స్పెషియల్ జ్యూరు ప్రకార గాంధీగారి విలువగల హిందూ శివాన బహుమానమిచ్చెడిది. దీనిని గమనించు గాను సంతోషించిరి.

నమ్మక ప్రోహము:— పోలీసు వాళ్ళు కొంతసేపటికి గుమాస్తాగా నుండి తన యజమానులు ఆతెగ్గాం దను కొంతసేపటికి 2600 రూ॥ అయ్యగా తా నేవారింది కొంతసేపటికి వారిపొయిన కొంతసేపటికి వారు ఆరు తరలని విశాఖపట్టణమున పోలీసువారు వట్టుకొని చెన్నై పురికి వచ్చిరి. ఈమె జరుగు చున్నది.

చెన్నై పురి ఆంధ్రసభ:— ఈ సభవారు మే 4 వ తేది రాత్రి 9-30 గంటలకు విక్టోరియా హాలులో వీరనాథధాన మగు "వేదీసంహారము" అను నాటకము నాడెదరు. ఈ నాటకమున కందఱు విచ్చేసి తమకు ప్రోత్సాహముపవలె నని కోరుచు కార్యదర్శులు వ్రాయుచున్నారు.

మదరాసు వర్తకసంఘము:— ఈ సంఘము యొక్క ప్రభువ సంవత్సర వ్యాయామములు ఈ మాసము వధ్యన దక్షిణ హిందూ వ్యాయామ సంఘమువారి క్లబ్బుల లో జరుగును. ఈ వ్యాయామములు సభ్యులకే జరుగును. విఫల విషయములు కార్యదర్శి వ్రాసిన దెలియును. వ్యాయామములకు ఎల్ల సభ్యులు, 7 వ తేదీ నాటికి నాల్గవార ప్రవేశ దుసుముతో దరఖాస్తు చేయవలెను.

విక్టోరియా పురమందిరము:— ఈ పురమందిర పుట్టప్రీతి నిన్నటి సాయంకాలము జి. సి. మొలనీ ఐ.సి.ఎస్ గారి అధ్యక్షత క్రింద సంవత్సరసభ జరిపిరి. గౌరవకార్యదర్శి గత సంవత్సర వివరాలు చెప్పిన వెనుక ఈ సంవత్సరమునకు జి. సి. మొలనీగారి వధ్యక్షులుగను, ఇ. సి. డి. సేనగారిని ఆడి టుగను మరల నియమించిరి. ఆదాయము 10509-8-10 క్లబ్బు యము 8498-21.

పరారిలయిన దొంగ వట్టువడుట:— బాగ్ కంపెనీలో నుండేడు మునుస్వామిఅను నతడు కి వత్సరముల క్రితము పరారి అయిపోయెను. వాడు గడచిన నెల 24 తేదిని దామోదరమను కానిస్టేబుల్చే, కొలంబోలో పట్టుకొనెను. బాగ్ కంపెనీవారిచ్చిన బిల్లువలన సామ్యు రాబట్టుకొని, అది పట్టుకొని పారిపోయెను. వాడు ప్రస్తుతము రక్షకభటల అధిన ములో నున్నాడు.

ఆంధ్ర రాజకీయసంఘము:— గడచిన యేప్రిల్ నెల 13-వ తేదిని జరిగిన యాంధ్ర పౌరసభలో స్థాపించబడిన యాంధ్ర రాజకీయ సంఘమునకు సంబంధించి, ఉపసంఘము వారు సిద్ధపజిన నిబంధనల నామోదించుటకును సంఘ కార్య విరూపాకుల నెన్నుకొనుటకును ఈనెల 4-వ తేదిని సాయంత్రము 5-15 గంటలకు తంజావై వీధి నెం 7 రు భవనమున ఆంధ్రపౌరులు సయానేక మగుదురు.

హిందూ హైస్కూలు విద్యాసంఘము:— ఈపాఠశాల వార్షికోత్సవము మంగళవారము సాయంకాలము అక్కడనే, ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగినది. ప్రాధానతో సభ ప్రారంభింపబడినది. వక్తలకు బహు మాన మియ్యబడెను. తత్సమయమున ఆర్. ఎస్. అయ్యగారు "విద్యాధులవిధులు" అను కీర్తికతో నువ్వనొచ్చెను. వారి యుపన్యాసము ప్రేక్షకులకు, అధ్యక్షులకు పరమానందము గల్గించినది. పి. ఏ. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యగారి వందనములతో సభ జయప్రదముగ ముగిసినది.

దక్షిణ హిందూదేశ బ్రహ్మసమాజము:— ఆన్నాపిల్లే వీధిలో నున్న 97వ నెంబరు, ఉపాసన మందిర మున ఈనెల 5వ తేది శనివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు శ్రీల సమావేశము జరుగును. తత్సమయమున కేవలీ అయ్య రుగారి సమితి సభాధిపత్యము వహించును. సుబ్బులక్ష్మి అమ్మకు వి. ఏ. ఎల్. టి. గారు జ్యోతిస్మాత్రమును గూర్చి ఉపన్యసించురు. సి. ఎల్. నల్లమత్తు అమ్మకుగారి కుమార్తె "మఠ మన నేమి?" యను కీర్తికక్రింద నువ్వనొచ్చెను. ప్రార్థన, గానము, శాంతి జరుగును.

అయ్యచ్చేడ కళాశాల.

విశాఖము రాజావారు దర్శించుట.

నిన్న సాయంకాలము 6 గంటలకు చెన్నై పురిలోని అయ్యచ్చేడ కళాశాల వరమాట్లాడి కరముగ నుండెను. సరిగ మూడుగంటలకునప్పటికి కళాశాలగుచ్చుముయొద్దను మూడు బండి యాగినవెంటనే ఆందుండి ఒకనున్న దివ్య పురుషునకు స్వాగత బహించుటకు కళాశాలాధ్యక్షులు రుంకిర గోపా లాచార్యులుగారును, విద్యార్థులును, ఆంధ్రప్రదేశ్ పురసక కాశీనాథుని వాగ్దేవర వ్రాగారును కలకత్తామునకుగల నుండి వారి కలగొనిరి. లోపలకు తీగొనిపోయిరి కళాశాల

ధ్యక్షులు ఆంధ్రప్రదేశ్ జలగు పితాపురము రాజావారికి క్రిందు మ పద్యములనుచదివి పూలహారము వేసిరి. శ్రీ రాజావారు కళా శాలలోని బౌద్ధ ధారయము మున్నగువానిని దర్శించిరి. వారు కళాశాలయందురమరమి అరగంటవరకు నుండి తదనంతరము వెదలిపోయిరి.

న్యాయశాస్త్ర పరీక్షలు.

హిందూపత్రికయం దొక విశేషకు డిట్లు వ్రాయు చున్నాడు—

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయపు న్యాయశాస్త్ర పరీక్ష లతికప్తు మని ప్రసిద్ధికలదు. కంపార్టుమెంటు పద్ధతి నీ పరీక్ష యందు ప్రవేశపెట్టవలెనని యెవరికిని తోచినదిగాదు. ఈ పద్ధతి యగత్యమని యూనివర్సిటీవారికి గూడ స్పష్టమైన దనుటకు వారి టీ వ ల నీ పద్ధతి ని ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షకు గూడ కర్తంప జేయుట యే సాక్ష్యము. ఇది గాక సాలుకు రెండుసార్లు న్యాయశాస్త్రపరీక్షలు జరు గుచున్నవి. పరీక్ష పర్యవసానములు వెలువడిన వెనుక చదువు కొనుటకు విద్యార్థికి రెండు మూడు మాసములు మాత్రమె యుండును. ఈ స్వల్పకాలమున నీతడు న్యాయశాస్త్రపరీక్ష కుంపబడిన పుస్తకము లన్నియు చదివి పూర్ణుగుగ జ్ఞానమును సంపాదించు ననుకొనుట యసంభవము. న్యాయవాదిపరీక్షా క్షుల కింగ్లండున సాలుకు నాలుగు పరీక్షలుండు సౌకర్యమే గాక, కంపార్టుమెంటు పద్ధతి లాభము గూడ నున్నది. కంపార్టుమెంటు పద్ధతి నీపరీక్షయందు గూడ నమలులోనికి దెచ్చిన యెడల మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమున కేవలము కలుగదు. కాన నెనెటవైనతేని యావిషయమును యోచించి నెనెటులో తీర్చినము నుపపాదింతురని తలచుచున్నాను.

బల్లారి సరసవిద్యోగిని సభ:— బల్లారి సరసాహో

దిని సభవారు చెన్నై పురియందు తెలుగు నాటకములం దాదరణమున గలుగ జేయుటకు ముఖ్యకారకులు. ధర్మవరము కృష్ణ మాచార్యులుగారు 30 ఏండ్లకు పూర్వము చెన్నై పురియందు తెలుగు నాటకములను ప్రదర్శించుటకు పూనుకొని యాంధ్ర నాటకరంగమునకు గౌరవమును గడించెను. బల్లారి సరసవిద్యోగిని సభవారు గౌరవమును వేటికిని గాపాడుచున్నారు. చెన్నై పురి యందలి ఆంధ్రులను నాంధ్రతరులను సరసవిద్యోగిని సభవారి నాటకములను చూచుట కలవాలుడే యుండిరి. గత సంవత్సరమునందు వారు చెన్నై పురికి రాకుండుట నాటక త్రియులకు కొంత యాభావంగమును గలిగించినది. ఈ యేడా లోపమును తొలగించుటకై సరసవిద్యోగిని సభ వారు మేయి నెల యంతయును చెన్నై పురియందు వారి మనోహరములైన నాటక ప్రదర్శనములను జేయుట కేర్పాటును జేసికందులకు చెన్నై పురి వాస్తవ్యులు సంతసించవలసి యుండును. నిన్న సాయంత్రము విక్టోరియా పురమందిరమునందు ప్రహ్లాద నాటకమును ప్రదర్శించిరి. ప్రహ్లాద నాటకమునందు పాత్రలను ధరించినవారు చెన్నై పురి యందలి నాటక త్రియులకు చిరపరిచితులు. హిరణ్యకేతుని పాత్రను శ్రీనివాసరావుగారు లీలావతి పాత్రను రామచంద్ర రావుగారు ప్రహ్లాదపాత్రను శ్రీనివాసులుగారు ధరించిరి. వారి గానాభినయములు వేషధారణములు పరోహరముగ నున్నవి. చెన్నై పురి వాస్తవ్యులు సరసవిద్యోగిని సభవారిని పూ ర్యమువలెనే యుదారభావముతో సాదరించి సత్కరించుదు రని నమ్ముచున్నాము.

శ్రీ శివజ్ఞాన స్వామిగారు

188 వ వార్షికోత్సవము

శివజ్ఞాన స్వామిగారు భక్తజనసభవారు, వైశ్యాలు యొక్క 188 వ వార్షికోత్సవము గడచిన 30 వ తేదిని విడిచి ఈ స్వామి రమిభాషాపరిణామ, వీరు "శివజ్ఞాన భాష్యము"ను రచించి తమకులకు విశాల విజయ వేద విరహాభిషేకము బ్రెలట తియ్యబడు, వార్షికోత్సవమున సంతోషమును తెలుపుటకు, తమతోప కూర్చుకుడి సిద్ధాంతసభ సభ్యులు అనే కలగొను నచ్చిరి. అధికము జరుగున భారీలు దేశగీతములుపాడిరి. సాయం తోపన్యాసము లిచ్చిరి. ప్రేక్షకుల కది పంపిణీయించెను. ఈ గరుభాష్యము అయ్యచ్చేడముతోను, భక్తులకును గుగిరిను.

ముఖ్య సమాచారములు

మాయకరములతో నున్న పాఠశాలకు ఆమ గ్రామమున కొండలు దోపిడి దొంగలు ఒక ఇంటిలోనికి వీడిపోయి పోయి ఇరుపకెట్టె లాశము నిమ్మని ఇంటివారిని అడరించిరి. ఇంటి యజమానుడు తాళముతో తిన్నగా తప్పించుకొనెను. దొంగలు ఇంటిలోని ఆమువారిని నానా తిప్పలు పెట్టి విసిగి వెళ్లిపోయిరి, ఆ నేరులకు గాయములు తగిలినవి.

దీక్షితుండి కలకత్తాకు శనివారమునాడు నవాబు ముజ రత్తిగారు తొల్లిగంగుండి వచ్చిరి. వారి సామానంతయు రైలులోవచ్చెను. అందొక ధనముగల పెట్టిగడు. అందుకొన్ని యాభరణములు, కర్రెన్సి నోటులగులవు. వైన పెట్టి యంత యు బాగున్నది. కాని తెరుచగా నేను 1000 ల విలువగల నగుల కనుబడిలేను. పెట్టిలో నున్న కర్రెన్సి నోటులు పోలేదు.

నగర శంకరనాయుగారు కలకత్తాకు విచ్చేసెదరు. పీఠమవిద్యా విషయములనుగురించి విశ్వవిద్యాలయము వారితోను విద్యాధిపతులతోను కొన్ని విషయములను చర్చించెదరు. బి. పి. పరిష్కారంతరము చదువుచున్న కొంత తర్జిమెదరు. నంగదేశమును కూడ నూర్చువైసలు పరీక్ష ప్రవేశక పెట్టుటకు కొంత ఆంధ్రోద్యమము జరుగుచున్నది. అటు విశ్వ విద్యాలయ విద్యాధిపతులతో యోచించి శంకరనాయుగారు దీనిని తీర్చాల్సిందెదరు.

ఈకాలములో చిత్తుకాగితముయొక్క యుపయోగ మ మితము. విలువధికము. ఈవారము గెజిటులో, ఈసందర్భ మైన విషయముకటి ప్రకటింపబడెను. ఒక కంట్రాక్టుదారు నకు చెన్నపురిలోనున్న గవర్నమెంటు కచేరీలోని చిత్తు కాగితముల నన్నిటిని ఈనెల 1 వ తేదీని నుండి కొనుగోలుట కధికార మివ్వబడెను. కంట్రాక్టుదారు మూడున్నర పానులు బరువుగల పీసెను కాగితములకు ఆరువైస లివ్వవలెను. తిరిగి రాను యెక్కువ ధరకు ఆమ్ముకొనవచ్చును.

ఇంగ్లాండునకు విద్య నేర్చుకొనుట కేతెంచు భారతదేశ విద్యార్థులకు సాకర్యములు కలుగజేసి సహాయము చేయు నిమి త్తము కలకత్తాలో ఒక విద్యార్థి సహాయ సంఘమును డక్కా లో మరొకటియును 1909 సం॥ నెలకొల్పబడెను. ఈసంఘ మునారు ఇంగ్లాండులోను విషయవిజ్ఞయసంఘమువారితో యోచించి వారిసలహా ననుసరించి హిందూదేశమునను విద్యా ర్థులకు తెలియజేయుచుందురు. కంగదేశవిభజన కాలమునందు నూడ ఈకొండు సంఘములు పనిచేసినవి.

బొంబయిలోని కొలబు యంత్రకాలగదా మొక దానియందు నిన్నటి దినమున నిప్పుంటుకొనెను. గొదామున ఆరువేల బస్తాల మూలందెను. నిప్పునాన్ని యంత్రములన్నియు తక్షణ ము ప్రదేశమునకు వచ్చున గాని యిలావున బస్తా లలో చాలవట్టుకు కాల్చిపోయినవి. తుదకు నిప్పు ఆగ్నివేయ బడెను. కాలగా మిగిలిన బస్తాలు తడిసిపోయినవి. నిప్పుంటు కొనిన కారణము తెలియరాదు. ఎవరో బుద్ధిపూర్వకముగ నిచ్చటి యంత్రకాలలకు నిప్పుంటిందుండి రని బొంబయి ఫైర్ ఎన్ఫూర్సెస్ కంపెనీవారు తలచి, శోధకులు గూర్చి ఆహ్వాని నియమానికి 15 వేల రూపాయల బహుమాన మిత్తుచునెట్లడించెను.

ఇంగ్లాండునందు (మాన్చెస్టరు) ఆకర్షణ యంత్రకరి (క్రమము) విరోధి మహాసభ గ్రామమునకు ప్రార్థనకు చేరెను. ఇక్కడ (మాన్చెస్టరు) ఆకర్షణ యంత్రములు ఇంగ్లాండు నకు నగర యాదుగానెడును. ఈ రోజునకుండి పిక్నిక్ కిరణ ఆకర్షణ యంత్రములను వివిధ రీతములతోను గ్రామము గట్టుకొన్నట్లు మెట్టిగా చేయుట లెచి గోదాయువున్నది. యుద్ధ మారంభమయ్యెనుకను నిరంతరం ఇక్కడ నీని విషయము ప్రచుర్చియు యుద్ధమి నర్పించె. పిక్నిక్ గాదు తిట్టుకొను ధైమ ఈ కర్మకేసుకు ప్రాముఖ్యత లేదు. ఇది సప్తయజ్ఞములు మూనినపుడు కొంత విద్యుచ్ఛక్తి వ్యాపారము చాల వుడు గా ఆకర్షణ యంత్ర ప్రదర్శన యందు కలిగినది కాని సమయమునకు పెట్టివారు

ముంబంజువేసి అపాయమును తొలగించి ఆకర్షణ యంత్ర ములను చేయ నారంభించిరి. వీరితోపాటు మరి 6 కంపెనీల వారు గూడ ఈ యంత్రములచేయ బూనుకొనిరి. ఏ యత్నత్తి జేయుచున్న యంత్రములు చాలశ్రేష్ఠమైనవి. వివిధగ తయారగుచున్నవి. కాన యుద్ధానంతరమున సంధిచేకూరినపుడు కూడ ఈవర్తకము నిలకడగ పనిచేయునట్లును పరాధీనము గావండు నట్లును ఇంగ్లాండువారు అభివృద్ధి జేయుదురు గాక.

శ్రీ ఆహ్వానితము జియ్యుగారు తమ శిష్యుల పంపిన శ్రీ ముఖము:- మన పరిపాలనమువారు పూనిన యీ ఘోరసంగము మింకను తుదముట్టు లేదనియు మన ప్రభువులు శిష్యులుగా యీ యుద్ధమునందు విజయులు గావలయుననుటయు యెల్లరకును దెలిసినవిషయమే. యుద్ధ వ్యయము లమితముగ నుండుటచేత వానిని భరించుటకు దొరకనమువారు యుద్ధ ఋణముల నేర్పాటు చేసిరి.

ఈయుద్ధములును భనమును విశేషముగా ప్రోగు జేయుటకై మన దేశమునందు కొంతభుంది నొక సంఘముగా నేర్పరిచిరి. ఆసభ్యులలో నొకరును శిష్యులును స్వదేశమిత్రు ను ప్రతిపాదింతులు నగు ఏ రంగస్వామిగారు ఈయుద్ధములు మునకు మేధ్యుగ ద్రవ్యము నియ్యవలెనని వాణిజ్యములకొక శ్రీమఖమును బంపవలెనని కోరిరి. కాన మేమీ శ్రీమఖమును బంపుచుంటిమి. యుద్ధములును కిచ్చిన సామ్య సుక్షితముగ పట్టితోగూడ తిరుగనియ్యబడును గాన మా శిష్యులందరూ యుద్ధములునును విశేషముగా ద్రవ్యము నిచ్చిదేశభక్తిరాజభక్తి నూడకలవారగుచుననికోరుచు న్నాము.

ఆహ్వానితము శ్రీ ఆహ్వాన శతకోప యంత్రంబులకు 40 వ పీఠస్థలగు శ్రీవాస శ్రీశతకోప శ్రీరంగనాథ శతకోప యంత్రంబులకు మహాదేశక జియ్యు మైలాపురము 2-5-1917

లెజవాడనుండి మాన్చెస్టరువిలేజుకు డిల్లీ (వాయువు) న్నాడు: గతనెల 26 వ తేదీని ప్రోఫెసరు కోడి రామమూర్తి నాయుగారు మాపురమునకు దయచేసిరి. స్టేషనుమెన్ద నుచితము ర్హదలు జరిగిన వెనుకను నాయుగారికి, స్వాగత మర్పించుచు కొప్పురపు సోదరకవులు వద్యములను చదివిరి. సాయంకాలము రామమోహన భండారమునందు పెద్ది భోట వీరయ్యగారి యజమాన్యముక్రింద సభ జరిగినది. సభ యందు నాయుగారికి అభినందనప్రత్యమ నర్పించిరి. సభకు 1500 ఘండి వరకును వచ్చిరి. నాయుగారు తమ యుపన్యాస మునందు కులవైషమ్యములను పెంచుట దేశమునకు అర్హమని నెలవచ్చి బ్రాహ్మణతతోద్యమముపట్టు తమకు గల విషయభివ్యమును గనబరిచిరి. వట్టాశ్రమ ధర్మములను సరిగ నెల కొల్పినగాని, దేశము వృద్ధి పొందజాలదని నాయుగారిభావము.

నాయుగారి గౌరవాధ్యము 27 వ తేదీ ఆంజనే యాత్ర మమునా రొక సభను దినవహి హనుమంతరావు పంతులు గారి యజమాన్యముక్రిందను జరిపి ఒక స్వర్ణపతకమును సమర్పించిరి. నాయుగారి పేట ఆశ్రమమునందొక భండారము స్థాపితము.

29 వ తేదీని ఆంధ్రశిల్పకళాశాల యావరణమునందును మరి మొకసభ జరిగినది. 29 వ తేదీని రామమూర్తిగారు రామ మోహన ధర్మపుత్తుకు భండారమునకు రు 75 యను ఆంజనే యాత్రమునకు రు 1000 యను విరోధ మొసగి పురజనుల నానందపరిచిరి.

బళ్ళారి సరసవిద్యోగిని సభ 764
ఈ సభవారిచే ఈనెలలో 5-వ తేదీ శని వారము సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు

సాయంగధర.
మేనెల 3 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రం
5 గంటలకు
కృష్ణలీల.
అను నాటకములను
విక్టోరియాపబ్లిక్ హాలులో
ప్రదర్శించెదరు.
ధర తప్పటివలెనే.
రావుబహద్దూరు
ని హెచ్. గాడ్
ప్రెసిడెంటు.
బి. మాధవరావు,
జనరల్ మేనేజరు.

Latest Telegrams

[REUTER.]

Submarinism and Shipbuilding.

LONDON, May 2. First formal conference of British Mission with the American officials discussed the food and shipping problems. Lord Percy declared that the present rate of British construction and present estimated rate of the American construction of ships was insufficient to meet the demands necessitated by submarineism. Hence the shipping issue was of dominant importance. He urged that the construction of ships by America and the Allies should be appreciably increased. He said, "war has resolved itself into a race between efficiency of the British and the American shipyards and German submarines".

It is understood that there is closest co-operation at present regarding the British and American tonnage and that pooling of future building powers of the United States and the Allies has been decided upon.

U. S. Loans to Allies.

LONDON, May 2. Mr. McAdoo announces that first Loans to France and Italy will be twenty millions sterling each.

Canadian Food Output.

OTTAWA. It is officially stated that there is a surplus of a million bushels of potatoes beyond the domestic requirements.

Result of two thousand guineas run at Newmarket (1) Gay Crusader (2) Maggie (3) Athdara. Fourteen ran won by a head or three lengths. Betting at start 3 to 4 against Gay Crusader, 6 to 4 against Maggie and 25 to 1 against Athdara.

General Smuts Invited.

LONDON, May 2. Rueter understands that the Italian Government has invited General Smuts to visit the Italian front. Arrangements have been made by which General Smuts will receive the freedom of Manchester in London.

Unsettled Situation in Greece.

LONDON, May 2. In the House of Commons, Mr. Bonar Law said he had seen conflicting reports regarding the situation in Greece, but any public discussion was contrary to national interests.

LONDON, May 2. In his budget statement in the House of Commons, Mr. Bonar Law stated that the estimate of advances to the Allies and the Dominions had been exceeded by one hundred millions. But he was glad to say that the Dominions had both will and power to supply so much from their own resources that there was no increasing strain on the British exchequer. Loan to the Allies last year amounted to 540 millions and to Dominions fifty-four millions. Since the beginning of the war, loans had been 828 and 142 millions respectively.

National debt amounted now to 3854 millions less those loans. A large amount to expenditure was being met from the revenue. No belligerent could show such satisfactory figures. War loan including treasury bills amounted to 966048000 and conversion of four and a half per cents to 7,22,005,000 and of four per cents to 22,653,000.

He did not propose to introduce any new taxes, but only to make additions to the existing taxes. Entertainment tax yielded last year three millions. Additional duty would yield a further million and a half. He proposed to increase tobacco tax again by one shilling and ten pence per pound which would produce six millions and to make excess profits duty eighty instead of sixty per cent. New duty would be retrospective from January 1st. Concessions would be made respecting the interest on the new capital introduced since the war. Additional yield from times tax was estimated at twenty millions. He intended to deal with shipping profits not by the tax, but by the regulating vessels at fixed rates.

Mr. Bonar Law estimated the expenditure for the current year at £2,29,038,1000. The entry of the American had altered the financial situation. As America would help us to the extent of her abilities with financial burdens of the Allies. He hoped that four hundred millions to the Allies cut down for current year would consequently not be required. He estimated the revenue for the year at £63,300,0000, leaving £18,51,781,000 to be covered by loan. In conclusion Mr. Bonar Law declared that the want of money would not prevent us from winning victory. But we should hold out longer than the enemy.

(INDIAN.)

The Right Honorable Indian soldiers who had been at Pondicherry on a short leave of 23 days after serving at the front for one year, left for France two days ago. Some of them had been at Verdun and others at the Somme. Excepting two all of them bear scars on their body from serious wounds received in battle fields.

The Indian Branch of the Joint War Committee gratefully acknowledges the following donations towards the Red Cross Fund for the week ended the 5th April, 1917:- Amount previously acknowledged Rs. 80,41,805 10 8. Less amount transferred to other funds Rs. 840 0 0.

Rs. 20,40,965 10 8.
From 2nd April to the 5th an amount of 2,046,600 13 0 was received

THE GREAT WAR.

Government Crisis in Germany.

Enemy's Strategic Reserves Poured in.

Severe Artillery Fighting on Western Front.

A TURKISH SHIP SUNK IN BOSPHORUS.

[REUTER'S AGENCY.]

GREAT BRITAIN.

India of the Future.

Greater Autonomy and Industrial Development.

SPEECHES BY SIR S. P. SINHA AND MR. CHAMBERLAIN.

LONDON, May 2.

Mr. Molod, Chairman of the East India Section of the London Chamber of Commerce, gave a luncheon to the Indian delegates to the War Conference. Sir S. P. Sinha said that the problems between India and the rest of the Empire were being treated with mutual forbearance and understanding and, if that spirit continued, difficulties would vanish. He believed that any fear with regard to the security of British supremacy in India would shortly disappear because the loyalty of India in the war would convince Britons that India desired to remain always an integral part of the Empire. He believed that the war would also bring about mutual trust and confidence between the different sections of the people of India. India wanted more autonomous power in regard to finance, and more equitable adjustment of the burden devolving on India. Each part of the Empire must contribute according to its resources and power to the defence of the Empire. Referring to the expansion of the industry and commerce of India, Sir S. P. Sinha emphasised that the resources of India must not be exploited by other parts of the Empire for their own benefit (Cheers). The first aim must be the well fare of India herself and this would be most advantageous to the Empire itself.

Mr. Chamberlain said that, in the development of India there was room enough for all that India and Britain could do. It would be a foolish policy for Britons to appear to grudge or desire to hamper the development of India's industries (Cheers.)

The development of these industries was not only of commercial but of political interest of the first consequence. Britain and India must do all they could for it so as to make India more prosperous and a better market for British goods which India could not produce (Cheers)

Lord Cromer's Will.

LONDON, May 2nd.—Lord Cromer left £117,608 sterling.

New Governor of Bermuda.

LONDON, May 2.

[Delayed in Transmission]

Reuter learns that General Sir James Willcocks has been appointed Governor of Bermuda.

Use of Wood Restricted.

LONDON, May 2.

The War Office announces that the use of wooden cases for exported cotton goods will be limited in the finer fabrics. It is estimated that in wood will amount to fifty per cent.

Empire Harbours.

Government Co-ordination.

LONDON, May 2.

the House of Commons, replying to Mr. Mr. Walter Long said it was unlikely that it would be possible to take any action during the war regarding the Dominions Commission's recommendations in regard to the co-ordination of harbours in the Empire.

THE BUDGET.

LONDON, May 2.

The preliminary statement explanatory of the budget shows that the receipts amounted to £5,734,28,000 exceeding the estimate by £71,153,000. The principal increases over the estimates were, income tax ten millions, excess profits duty 539,20,000, estate duties 12,32,000, stamps 8,78,000, telegraphs 1,00,000, Crown lands, 1,00,000, and miscellaneous thirteen millions. The decrease comprised of post 16,50,000, telephone 4,50,000, customs 4,39,000 and excise 86,20,000. Expenditure amounted to 1,98,113,000.

RUSSIA.

Situation in France.

LONDON, May 2.

PETROGRAD.—General Gourke gave a description of the situation in France to a Conference of the Western Army which cherished the address (sic).

"May" Day In Russia.

LONDON, May 2.

PETROGRAD.—Government issued a proclamation making May Day a national holiday. Glorious weather prevailed and extraordinary scenes of gaiety and enthusiasm were witnessed. Numberless processions of workmen, soldiers, sailors, officials, and students fraternising marched to the accompaniment of Bands playing and women and children singing the Marseillaise and other songs to the centre of the city, where a meeting was held in which a million participated.

FRANCE.

How "May" Day was Observed.

In France.

LONDON, May 2.

PARIS.—May Day passed quietly. A syndicalist meeting followed by a procession along the Boulevards dispersed in the most orderly manner.

GERMANY.

"May" Day In Germany.

LONDON, May 2.

AMSTERDAM.—A Berlin telegram says the appeal of the Socialists' Executive and of Trades Unions that May Day should not be observed was generally obeyed. Work nowhere ceased and there were no meetings or processions.

Rumoured Government Crisis.

LONDON, May 2.

AMSTERDAM.—German newspapers chronicle rumours of a crisis in high Government quarters.

"Bagdad Scheme was No Good".

LONDON, May 2.

Convinced by the British victories in Mesopotamia and the Russian successes in Persia that their Berlin-Bagdad dream has ended, the Germans are now making out that the railway scheme could never have been a success. Commenting on the subject, the Rheinisch-Westfälische Zeitung says:—

"The German Berlin-Bagdad dreams could only end in a fiasco from an economic standpoint. It is impossible for this railway to attain any economic importance or even to replace the sea routes".

AMERICA.

Wheat Market.

LONDON, May 2

CHICAGO.—Wheat tumbled fifteen points in the last hour on the announcement that the Swiss Minister was conferring with President Wilson and on the reports that an immense strike was in progress in Germany and also that Herr Bethmann Hollweg would make an offer on Thursday.

The market closed demoralised.

French Mission in the Senate.

Supplies to Neutrals.

LONDON, May 2.

WASHINGTON.—M. Viviani and Marshal Joffre appeared in the Senate which adjourned the debate on the Army Bill to receive them. M. Viviani delivered a stirring address.

Marshal Joffre, in response to repeated cries mounted the rostrum and said "Vive le Amerique".

The Senate adopted the Army Bill with conscription provisions. The bill now goes to the Conference of the Senate and the House of Representatives.

The Swiss Minister conferred with President Wilson regarding the food conditions in Switzerland and President Wilson reiterated the assurances that the United States does not intend to cut off supplies to neutrals unless absolutely necessary.

After the Cabinet meeting, it became known that a consensus of opinion favours the despatch of American troops to France as early as possible.

BALKANS.

Bulgar Attacks Defeated.

LONDON, May 2.

A French Macedonian communique, dated April 30th, says:—A new strong Bulgarian counter-attack against the recently won British positions near Lake Doiran was repulsed with heavy enemy losses. Our artillery broke down an enemy grenade attack in the Gerna bend. There was very lively cannonading on the whole front.

TELEGRAMS.

ITALY

"May" Day In Italy.

LONDON, May 2.

ROME.—May Day was observed very tranquilly in Italy.

Italian Mission to America.

LONDON, May 2.

ROME.—An Italian Mission is going to the United States headed by Prince Udine, son of the Duke of Genda. It will include the Marquis Borsarelli, Foreign, Under Secretary, Senator Marconi and two Ex-Ministers.

WESTERN FRONT

Using up German Reserves.

LONDON, May 2.

Reuter's correspondent at French headquarters says:—The principal gain of the Anglo-French offensive is that it is forcing Hindenburg to engage his reserves which were assembled for quite another purpose and that he is wasting them irreparably. The Germans apparently had a strategic reserve of forty-four divisions on the West and thirty-three of these have been sent to the front line. It is estimated that over half have been withdrawn for reconstitution owing to losses. The Germans are for the moment pouring out their troops in the hope of a separate peace with Russia. Evidence demonstrates that a German unit numbering one thousand men in 1914 has now been reduced to 800 theoretically, though practically it often does not exceed five hundred combatants. There is reason to believe that the enemy has altogether 219 divisions of which 143 are in the West. The British and French made prisoners during April of six divisions in bayonet strength.

Enemy Testimony to British Efficiency.

LONDON, May 2.

Reuter's correspondent at Headquarters to-day gives translations from captured enemy correspondence. Referring to the effects of our artillery a Sergeant-Major in a reserve infantry regiment says:—The English have been firing gas shells for days. What a gruesome sight in the trenches, which have been shot to pieces! Our prospects look terrible.

A Machinegun Under-Officer says:—Three of my gun crew and an orderly went for rations but failed to return. Our detachment now consists of only three men and we have eaten nothing for two days.

A Bavarian observation officer writes:—The English fire is so well directed that the whole of the front trenches and also communication trenches have been blown to bits. The enemy aerial observation is extraordinary fearlessness and our observation machines are immediately chased away by the English.

A private in the Grenadiers says:—The damned English swine come two or three times a day and take our men away. We have treble the casualties we had on the Somme.

Another soldier says:—I am certainly glad that we are longer compelled to hold on to the front line, at all costs, but we cannot win the war in this manner.

Cannonading in all Sectors.

French Break Enemy Attacks.

LONDON, May 2.

A French communique says:—At Chemins des Dames there was fairly lively cannonading especially near Hurbise, Craonne and in the region of Courcy. There was violent cannonading in Champagne south of Moronvillers, where our barrage and machine-gun fire twice broke heavy counter-attacks against positions captured on April 30th. North-east of Mont Haut we inflicted heavy losses. We took five hundred and twenty prisoners and captured five guns in the fighting on the 30th April.

Violent Artillery Struggle.

LONDON, May 2.

French communique says: There was great reciprocal cannonading in the region of Chemins-des-Dames and on Cerny-Hurbise-Graonne front. Our machineguns and grenades repulsed enemy's partial attacks on our trenches and small posts. There was a violent artillery struggle at night in the sectors of Mont Cornille, Mont Hauts and Champagne. There was a live grenade fighting in the woods west of Mont Cornille which we progressed. Our detachments penetrated the German lines at different points at Epargues. They wrecked the enemy works brought back material. Our air squadrons on the 30th, heavily bombed several railway and military establishments in the regions of Vouzier and Bethel, causing fires.

British Booty in Scarpe Gap

Eighteen Aeroplanes Felled

LOND

A British communique says:—We have taken 19,343 prisoners, including 395 officers and 10,000 men including ninety-eight trench mortars and 410 machine-guns destroyed many other guns. During Monday and last night our aeroplanes enemy machines and drove down nine brought down another by gunfire. Nir

Artillery Act

British communique says activity between St. Quentin a German raid on Fauquissart

TELEGRAMS.

FRENCH GAINS IN CHAMPAINE. Six Miles of Enemy's Front Taken. A Successful Ruse.

LONDON, May 2. Reuter's correspondent at French headquarters, writing on April 30th says, as a result of to-day's French attack in Champagne, six miles of German front line were captured. The enemy offered desperate resistance, managing to bring up fresh troops who had not suffered from the bombardment. This was possible owing to a haze militating against the artillery. Nevertheless in an hour the chief objectives were achieved although every yard of ground was full of perils, the enemy clinging to every vantage point with the courage of despair. Then came a furious counter-attack in which the Germans suffered heavily. The French clung to their gains and were greatly assisted by the ruse of sending up clouds of dense smoke to obscure the organisation of their new line.

Violent Artillery Duel.

LONDON, May 2. A Belgian communique says there was a violent reciprocal bombardment north of Dixmude.

RUSSIAN FRONT.

Russian Submarine in Bosphorus.

LONDON, May 1. Wireless Russian communique says:—We repulsed the Turkish attacks south-westward of Gumishkane, and also north-westward of Ognot. The Russian submarine in the Bosphorus sank a thousand-ton sailing ship and a steam tug and silenced the shore battery which opened fire.

INDIAN TELEGRAMS.

From our own Correspondent.

[BY WIRE.]

—o—

SIMLA.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, May 2. The following telegram dated the 1st May has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The British renewed attacks between Lens and the river Scarpe and captured Arleuse and the positions on a front of over 2 miles north and south of that village. The struggle continues with extreme energy and the Germans are rapidly bringing up reinforcements by rail and motor omnibuses and attacked Arleuse which was one of their strong points south of Lens. But despite the fury of the attacks the Germans were everywhere driven back and the British maintain their new line in its integrity. The German attack near Monchy was also completely repulsed. The British air-craft have been very active and have bombed a number of points behind the enemy lines.

The French have kept up violent artillery bombardment in Champagne and attacking east of Rheims captured several lines of trenches up to south of the Seine. The French aircraft at many points along the front bombed the German aviation grounds, stations and vivouacs. Total French captures since April 16th amounts to 175 guns, 412 machine guns, 119 trench guns, 20,780 prisoners.

No operation of importance is reported from the Italian or Russian fronts.

The British repulsed three Bulgarian attacks on their new positions in Salonika front.

A German destroyer bombarded Ramsgate at night killing one man one woman and destroying 21 dwelling houses.

Viceroy's Son Killed in Action.

SIMLA, May 2. News has been received of the death in action of H. E. Viceroy's son, Lieutenant Hon'ble F. Thesiger in Mesopotamia.

CALCUTTA.

The Indian War Loan.

Applications for the War Loan now amount to Rs. 17,01,30,100. Details are as under:—

CALCUTTA, May 1.

RS.	AS.	PS.
6,41,21,100	0	0
5,41,93,900	0	0
1,26,72,500	0	0
1,17,38,600	0	0
82,45,400	0	0
57,06,400	0	0
46,24,800	0	0
26,88,900	0	0
19,59,100	0	0
3,15,300	0	0

Rs. 2,09,400 has been invested in the Committee.

Applications for the War Loan to date amount to Rs. 17,01,30,100. Details are as under:—

CALCUTTA, May 2.

	RS.
Bombay	6,66,91,900
Bengal	5,46,37,300
Punjab	1,28,87,300
United Provinces	1,18,96,200
Madras	83,74,000
Burma	57,91,200
Minor Administrations	47,01,800
Central Provinces	27,86,400
Bihar and Orissa	20,40,700
Assam	3,23,300

Students' Advisory Committees in Bengal.

CALCUTTA, May 2. In 1909 two committees were formed one in Calcutta and the other at Dacca to assist the Indian students proceeding to England and to co-operate with the Central Bureau and the Advisory Committee in London for furnishing information to Indian students in England. Even after territorial redistribution of 1912 these two separate committees continued to work for West Bengal and East Bengal respectively. His Excellency the Governor after carefully considering whether there should be two separate committees for the same province came to the conclusion that as work is not diminished the two local committees should continue to work. His Excellency reduced the number of members to six for each committee.

Sir Sankaran Nair's Visit to Calcutta.

CALCUTTA, May 2. The Hon'ble Sir C. Sankaran Nair's coming visit to Calcutta appears to be in connection with various important educational matters. He will probably discuss with the University authorities and other educational experts the question of post-graduate studies. There is some talk about the introduction of a school final system in Bengal and it is also likely that the Educational Member will discuss this question with the University authorities. His visit is also said to be in connection with the appointment of Indian members in the Calcutta University Commission, adjustment of relations between the Calcutta and Patna Universities in view of the former's remarks on the Patna University Bill and the Dacca University will also, it is understood, engage the attention of the Educational Member during his stay in Calcutta.

BOMBAY.

Indian War Loan.

W. I. T. Club Lottery.

BOMBAY, May 2. Ten lakhs worth of tickets have been taken on the Western India Turf Club lottery during the first fortnight since it opened. Estimated with such a start the lottery will at least realise half-a-crore.

Ten Lakhs from an Education Society.

KARACHI, May 2. The Shikarpur Education Society who conduct the Shikarpur Academy, have decided to invest Rs. 10 lakhs in war bonds.

Shikarpur Lady Dufferin Hospital.

A Handsome Donation.

KARACHI, May 2. Srimathi Gangabai, widow of the late Seth Hiran and Menda of Shikarpur, has promised to contribute Rs. 1,12,000 to the fund for extending and enlarging the Lady Dufferin Hospital, Shikarpur.

Fire in Bombay.

6000 Cotton Bales Burnt.

BOMBAY, May 2. The outbreak occurred in a godown belonging to the Colaba Land and Mill Company containing 6,000 bales of cotton, the property of Hockumchand Rambhagata. All the municipal fire engines under Mr. Grerop, Chief of the Fire Brigade, and the Salvage Corps quickly turned up on the spot, but by that time, the fire had quickly taken complete hold of the godown. They promptly started playing water upon the flames and eventually succeeded in bringing them under control, but not before most of the 6,000 bales had been destroyed and the godown completely gutted. The cause of the fire is unknown.

The Bombay fire Insurance Association, believing that the fires at Colaba Cotton Green are due to incendiarism has offered a reward of Rs. 15,000 to the person giving information leading to the detection and conviction of the guilty.

Selection Committee Under Defence Force Act.

BOMBAY, May 2. The Government of Bombay announce the appointment of the following Selection Committee under Military Service Act:—Civil Officer and President, Mr. C. W. Hatch, I. C. S., a military member not yet nominated and the following non-official members, Mr. T. W. Birkett (Killick Nixon and Co.), the Hon'ble Mr. M. N. Hogg (Forbes Campbell and Co.) and Chairman of the Bombay Chamber of Commerce, Mr. S. H. Bailey (Batham Pile and Co.), Sir Stanley Reed (Commandant of the Bombay Light Horse and editor, the "Times of India") and Mr. C. N. Moberly (Adjutant, Bombay Rifles and Manager Bombay Electric Supply and Tramways Co.)

BURMA.

Loan for Rangoon Municipality.

RANGOON, May 2. The Rangoon Municipality has resolved to approach the Local Government to sanction a premium bond loan of 60 lakhs for currency of 30 years under the following terms:—In 60,000 bearer premium bonds of Rs. 100 each

bearing a flat rate interest of 2 per cent per annum for the whole term of the loan; an annual drawing of 2,000 bonds in prizes of the value of Rs. 1,75,000 per annum for 30 years. At each annual drawing the following bonds will be drawn with prizes at par:—One bond of Rs. 50,000; 5 bonds at Rs. 50,000 each, Rs. 25,000; 50 bonds at Rs. 1,000 each; Rs. 50,000; 100 bonds at Rs. 500 each, Rs. 50,000; total Rs. 1,75,000; 1,854 bonds at par; 2,000 bonds to be extinguished annually.

Brief Telegrams.

The Calcutta Exemption Tribunal to-day disposed of 120 applications of which 2 were refused and 3 withdrawn.

Opium sale to-day realised Rs. 4,19,900 for 130 chests out of 583 average price being Rs. 3,230.

A salute from the Stonehouse Battery yesterday announced the arrival at Ootacamund of H. H. the Gaekwar of Baroda.

Total imports of wheat during April last were 100,250 tons or an increase of 303 per cent and total exports were 110,094 tons against 5032 in 1915 and 3,319 in 1916.

The Hon'ble Mr. H. V. Cobb, C. S. I., British Resident in Mysore, will, as at present arranged, leave for Ooty on the 13 instant and will be staying there till the end of the month.

Mr. W. D. Henry, C. I. E., Director and General Manager, Alliance Bank of Simla Limited, has joined the Board of Directors of the Bank of Rangoon in the place of the late Mr. J. Macpherson.

A press communique announces that Lieutenant C. A. Adlard, Indian Army Reserve of Officers of the Madras Volunteer Guards, attached to the Queen Victoria's Own Sappers and Miners, has been awarded the Military Cross for services in Mesopotamia.

It is understood that two Exemption Tribunals have been constituted for the Mysore State, one at Kolar and the other for the rest of the province. It is stated that the former will be presided over by Mr. P. F. Bowring, Deputy Commissioner and the other by Major St. G. Tucker, First Assistant Resident. The Tribunal to enquire into the applications from C. and M. Station, Bangalore, is not yet constituted.

At the last meeting of the Senate of the Calcutta University it was decided to request the Government of Bengal for loan of the services of a special officer to conduct fresh matriculation examination and to arrange matters in connection therewith. It is now understood that the services of Mr. E. Biss of Education Department, who is at present on deputation for the Dacca University work will be placed at the disposal of the University for conduct of examination in July.

Latest Telegrams.

[REUTER]

Allied and Neutral Sinkings.

LONDON, May 2. Replying to a question in the House of Commons, Sir E. Carson admitted that there was ground for suspicion that submarines got out from the enemy ports via neutral waters. Matter was being considered. Sir E. Carson promised to consider the suggestion to give accurate information at a secret session or in some other way. Regarding the total numbers and tonnage of British and Allied and Neutral sinkings and the estimated enemy submarine losses, he admitted that some ships, adhering to admiralty instructions regarding the tracks, had been lost. But losses would have been greater if the ships had not adhered to the instructions. He assured the House that all available naval resources were employed on such tracks.

Blockade Experts in the Mission to United States.

LONDON, May 2. Sir R. Cecil stated that the blockade experts had accompanied the Mission to the United States. Arrangements for the co-operation between the latter and the Allies for most effective prosecution of the war were proceeding satisfactorily.

Compulsory Rationing.

LONDON, May 2. Mr. Bathurst announced that the War Cabinet was considering the question of compulsory rationing. If the Cabinet approved the scheme, the local authorities would be empowered to establish the necessary machinery.

U. S. Force to France.

LONDON, May 2. WASHINGTON.—The Government is prepared to send a small expedition to France, as soon as the Allies consider that ships can be spared for transportation of food-stuffs.

Censorship in America.

LONDON, May 2. President Wilson has authorised the censorship of all cables from the United States, besides of telegraph and telephone lines to Mexico, with the object of preventing the transmission of information to the enemy.

జాబులు

విలేఖకులకు సూచన

జన్మాంతర ప్రశంస: కానుకొలను దేశభిమాన: పసల పూడి బుధ జనవిధేయుడు:— ప్రకటింపలేందుకు చింతిలు చున్నాము—సంపాదకుడు.

విదన ఆంధ్రమహాసభ.

అయ్యా!

రాజ్యపు ఆంధ్రమహాసభ జూన్ 1, 2 తేదీలలో నెల్లూరునందు జరుగునని ఇదివరకే ప్రతీకలలో ప్రచురింపబడినది. ఆహ్వానసంఘము, కార్యదర్శులు ఏర్పరపబడి ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుడును, మహాసభకు అగ్రాసనాధిపతియైన నెన్న కొనబడిరి. మహాసభ జయప్రదముగ జరుగుటకు కార్య నిర్వాహక సంఘమువారు మిక్కిలి జాగరూకతతో శృంగార యత్నములు చేయుచున్నారు.

సభకు ఆంధ్రమండలములనుండి ప్రతినిధులును ప్రేక్షకులును చాలవరకు వచ్చెదరు గాన ఏలోపములు లేకుండ వారికి తగువసతులు ఏర్పాటుచేసి సభకు సంబంధించిన యితర కార్యము లన్నియు చక్కగ నెరవేర్చుటకు ఇతర సభలలో వలె నిచ్చటను విచ్చిక సేవకులు (వాలంటీయర్లు) అనేకులు కావలసి యున్నారు. అట్లు సేవచేయుటకు ఉద్యుక్తులై మిక్కిలి ఉత్సాహముతో బని చేయుచున్న శ్రేణివాపర లగు విద్యార్థులను తదితరులను ఈ సభకు గూడ విచ్చిక సేవకులుగ జేరి మహాసభ కార్యములు నిర్విఘ్నముగ జరుగు నట్లు సర్వవిధముల మాకు సహాయముచేయుదురని ప్రార్థించుచున్నాము.

శిల్ప శిక్షణ చేయుటకు మా పురముననే యనేకు లున్నవి ఇతర గ్రామములనుండి రావలె నని ఉత్సాహము గల వారికి గూడ సాధ్యమైనంతవరకు అవకాశము కలుగజేయ వలెనని మాయభిప్రాయము. కాబట్టి విచ్చిక సేవకులుగ జేర నున్న వారందరు తమదరఖాస్తులను మాపేర మే నెల 10 తేదీ లోగా పంపుదురని కోరుచున్నాము.

ఇతర గ్రామములనుండినమ్మవారు ప్రయాణపు ఖర్చులు తామే భరింపవలెను. సభాకార్యములకై వారికక్కడ నుండ వలసిన దినములలో వారి బసలకును భోజన వసతులకును ఆహ్వానసంఘమువారు తగు ఏర్పాటులు చేయుదురు. ఇతర గ్రామముల నుండి రావలసినవారు మే నెల 31-న తేదీ ఉద యము మొదలు జూన్ 3-న తేదీ సాయంత్రమువరకు ఇక్కడ ఉండవలెను. విచ్చిక సేవకు లందరు సాధ్యమైనంతవరకు రైల్వే కోట్లును, రైల్వే తిలపాగాలును ధరించుకొనవలెను.

దరఖాస్తులు పంపువారి కందరికిని వారిని వాలంటీ యర్లుగ జేర్చుకొనినట్లు ప్రత్యేకముగా ఉత్తరములద్వారా తెలియజేసెదము. విచ్చిక సేవనైపుతంతయు కొన్ని భాగ ములుగ విభజింపబడి ప్రతి భాగమునకును నొక ఉపనాయకుడు నియమింపబడును. ఈ యేర్పాటు లన్నియు మే నెల 15వ తేదీ తర్వాత చేయబడును. ఇతర వివరములు తెలిసికొన గోరువారు క్రింది చిరునామాకు వ్రాసి గాని స్వయముగా వెళ్లి గాని కనుగొనవచ్చును.

ఎం. శివకామయ్య, కాన్పేక్,

ఆంధ్రసభ కార్యస్థానము, నెల్లూరు.

లోకమాన్య తిలకుగారి యువన్యాసము

ఓత్తాలయందు లోకమాన్య తిలకుగారిట్లు నడివిరి: స్వరాజ్య సమితిని నెలకొల్పి తేయు తెలుల యను ప్రశ్న కలుగుచున్నది. ఒకడు ఓత్తాలయందు గానా కాదా యని నిర్ణాణ జేయుట కాతడు సంకెమును జేయగలడా లేదా యను పరీక్ష చాలగు. ఒకరికి అక్షరజ్ఞానము గూడ లేకపో వచ్చును; కాని యాతడు నేలకొలికి నూపుముల విలువగల వస్తు వ్యాపారమును జేయవచ్చును. అట్టివాడు లోకజ్ఞానము కలవాడే యగును. కొంతమందికి చదువకు వ్రాయును గూడ తెలియదు. అయినను వారు భారత భాగవత కథాసూలను బాగుగ నెరుగుదురు. అట్టివారు విద్యార్థులకు కవాచి. అటులనే తన దేశమునకు కలుగు విపత్తులను దెలిసి కొన్ని వాడు నిద్రావంతుడు. స్వరాజ్య సమితి కు మరీసాలనమును తామే చేసికొనటయని యనేక జిల్లాలలో జేనవేలమంది జనులకుం దెలియును. మన కొక యితిగులు నునపనలను జేయ నక్కరలేదని స్వరాజ్యసమితివారు ప్రజలకు దెలిపజేయు చుండవలెను. ప్రవ్యము నెండ్లైనను పొగుచ్చేయ వచ్చును. ఒక్కని దగ్గర 5000 రూపాయలను సంపాదించుటకంటె 5000 నుండి జనులదగ్గర తలకొక్క రూ పాయి చొప్పున వసూలుజేయుట చాల మంచిది. దేశీయు లందరను స్వరాజ్యము యొక్క భావమును బెలుగు కొనిన యెడల చాలును. స్వరాజ్య శిక్షణమునొక్క ప్రతి పక్షా యును దెలిసి కొన లేక పోయినను చింతి లేదు.

మనము న్యాయస్థానమునందు దొరకైనను దావా జేసి నప్పుడు నాకు కలిగిన వ్యయము లిది యని సంక్షేపముగా చెప్పి తక్కిన విషయముల నన్నిటిని మా స్పీడరుచెప్పనని చెప్పదుము. అట్లే ప్రతివారును స్వరాజ్యము కావలయునని కోరవలయును. దానినిగూర్చి యేవిధమగు పన్నులైనను జేయబడినపుడు యీ ప్రశ్నల కన్నిటికిని జవాబు చెప్పటకు దేశీయ మహాజన సభికలదని ప్రత్యుత్తరము నియ్యవలెను. సామ్రాజ్యమును గడించిన శివాజీ మహారాజు విద్యావిహీనుడని యిప్పుడు తేట తెల్లమైనది. స్వరాజ్య సమితియందు లక్షల కొలది జనులు చేరవలెను. ఇందు మహాయము ప్రతిసాంఘికమును మరియొకని సాంఘికనిగా జేర్చి బ్రయత్నించుటయే. ప్రతిజిల్లాయందు ప్రతితాలూకాయందు ప్రతిగ్రామమందును ప్రతిగ్రామమునందును ప్రతిమానవునందుగూడ స్వరాజ్యభావ తరంగము విప్పించవలెను. ఉప్పొంగి వెల్లువలై పారవలయును. పిదప భారతవృక్షమునంతయు నోలలాడించవలెను. వేయేల యాహార పదార్థములందును జాగ్రత్తవృష్ట సుఖపుల యందునుగూడ స్వ రాజ్యమును గూర్చియే తలపోయుచుండవలెను. అంతయెకాదు. మరియొకటి చెప్పెదను. శత్యాగారములందు భార్యా భర్త లాడుకొను సగసగలపములందుగూడ స్వరాజ్యమును గూర్చి యే ముచ్చటించుకొనవలెను. ఇట్లుచేసినచో నాయకులు తమ భావము సర్వజనాంగికారమైనదని దొరతనమువారికి విన్నవించి స్వరాజ్యమును సంపాదించగలుగుదురు. అంత స్వరాజ్య సామ్రాజ్యము ననుభవించి మనయానందమునకు మేరలేకుండును. స్వాధ్యత్వములై ఇట్టి పవిత్రకార్యమందధరులై శ్రమ పడినచో ఈజన్మమందే మౌనస్వరాజ్యసుఖమును పొందగలరు.

జె. నెల్లూరు మిత్రమండలివారు

విమాన నష్టముల సంచనావేయుట

మహాకాగాను మహాంధమునది మొదలు 1917 సం: జనవరిమాసము 31-న తేదీవరకు 1002 శత్రువుల యంత్రము లను జ్వలలు నాశముజేసిరి. లేక 167 శత్రువులయొద్దపుటో డలను 6 తేసి మగ్గింంగులతో, జ్వలలు నాశము చేసిరి. ప్రాచీన కాలములో 1700 వైమానికులు పనికి రాకుండజేయ బడిరి. 50,000,000 మార్కులు విలువగల విమానములను నాశ ము జేసిరి. 1914-15 సం: 16% శత్రువిమానములను నేల నున్నది. 1916 సం: 73% విమానములను బూటకులు నేల నున్నది. 1917 జనవరిమాసములో 55 నిందిత శత్రువాన జేసిరి.

అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములలో నని చేయుచున్న విమానములు.

నిరుట్టి సంవత్సరముకంటె ఈసాలన 100 విమాన ములు పని జేయుచున్నవి. నిరురు 12 విమానములే ఎరురు చుండెను. కొలది కాలములో 500 విమానములు రియారుగ నుండునని తెలియుచున్నది. నేటికినను ఆరేణిక వైమాని కులు 50 మంది కలరు. వీరుగాక కాన్పేక్ విమాన శిక్షణ కొనుచున్నవారు 50 మంది కలరు అన్ని విషయములందును వైపుణ్యము గల వైమానికులు 50 మంది మూలబల పూలము లో నున్నారు. వైమానిక జ్ఞానము పొందినదియెడలు నేటి కరికి 650 మందికి అనుమతిప్రము లీయబడినవి. ఈ ప్రమును బొందినవారిలో అనేకమంది కార్యనిర్వాహకమునకు సిద్ధ ముగ లేరు. నుమారు 70 మంది విమాన నడకలగాంగు వైపు ణ్యము పొందినారు. వీరికి అనుమతి ప్రము లీయబడినవి.

ఇనుపదారులను విమానములు పాడుచేయుట.

లీబరుకోర్టు భూమశకటిని గ్రాంత్రికలమును పాడుజేయ వలసివచ్చెను. దక్షిణముఖముగ యేగు బండ్లను ముట్టడించు టకు ప్రయత్నములు జరిగినవి. సోముయ్య దగ్గరంగమునకు వైనికులను ఆహార పదార్థములను కొంపోవుచున్నవను అనుమానముచే ఈబండ్లను ముట్ట డించిరి. జర్మనువిమానములు పోయి ఈబండ్లకు సాయము చేయకుండగ ఆంగ్లేయుల కావలి విమానములు మూడు ఎరు లేగి ప్రక్కలనున్న విమానశాలలను ముట్టడి జేసినవి. చుట్ట వుధ్య పాగగోళములను ప్రయోగించి విమానశాలలను పాగ లో నింపినవి. మా విమానము లదట నున్నట్లు తెలియజేయు టకై అపుడపుడు ప్రేరేపించుటలను గూడ ప్రయోగించితి మి. ఈలోపుగ మా విమానములలో రెండు క్రిందకు దిగి భూమ శ క ట ము ల ను ముట్ట డించినవి. సాయంకాలము 1-40 గంటలకు లీబరుకోర్టునుండి మొదటి బండ్ల పయనమైనవి. మావైమానికులు క్రిందకి దానివై బాయి లను ప్రయోగించిరి. క్రిందకు దిగునపుడు రెండవబండినిగూడ పొడగాంచిరి. ఈ బండి ఆట్టికోర్టు వైపు పోవుదుండెను. దీనివై మా విమానములు తలపడినవి. ఆట్టికోర్టువద్దకు 300 అను గుల ఎత్తునుండి మొదటిబండిని ముట్టడించి, 6 బాయిల దానివై వదలిరి. ఇంజను పాడైనది. బండివైపులనుండి పడినది. ముందరనున్న రెండవబండి బండ్లను మేము ఊతోగుర్చించితిమి. బండ్లనుండి దిగుచున్న జ్వలములు మేము బాయిలను వదలవారంపించితిమి. ఇంకొక ఆట్టికోర్టు గ్రామమున్న అవధుల పొచ్చిరి. బండ్ల నుండి ముండిరి. చాలవరకు మా బాయిలతో ఈ లోపుగ రెండవ బండి సంయుక్త గ్రామమున నది. మొదటిబండి కిక్కిలవై వారికి దగ్గర నిలువ బండి ఆగిపోవలసి వచ్చెను. రెండవ వైమానిక 6 బాయిలను ప్రయోగించివారు. ఇంకొక ఇంజనును పడి రెండవ బండ్లను పుల్లమును గూడ వైనికుల క్రిందకు దిగుటకు ఉప లములవై మా వైమానికులు బాయిలను నున్న గ్రామమును పోయి తలవారు ఇద్దరు వైమానికులు 600, 700ల కు మంది బండ్లను వైనికుల పై నున్న దేనిని గూడ శత్రువుల పట్టు ముట్టడింపగనే ఆహుతి పొచ్చిరి నను సాయంకాలము 2 గంట 34 చిన్న బాయిలతోను 7% జ్వలము, ప్రక్కలనున్న భూమి మైనవి. మరి ఒక బండి విమానశాలను కాపాడున నశాలను నాశము జే.

The Glory of Man is his STRENGTH



NOT PHYSICAL ALONE, BUT FUNCTIONAL, SEXUAL AND NERVOUS TOO. Hence, one and all ought to try to preserve it in the heyday of Youth, guard and insure against its loss as a precautionary measure, and obtain and regain it, at any age and at any expense, if already lost, through any cause whatsoever. How? By a timely use of the world-renowned mechanical device called "E" manufactured on Dr. Bier's Principle of Hyparaemic Treatment by Messrs. Huston Brothers Co., of Chicago, U. S. A. priced at Rs. 15 only (packing postage &c, charged extra) Patented all over, highly recommended by several leading medical authorities of the East and the West and countless numbers of gratified cured patients. Why? because if other wise, the Man who does not posses this necessary attribute of life is only a so called Man. Absolute secrecy guaranteed, Correspondence only in English: write to-day, in all confidence if really interested (669)

of free descriptive literature regarding this marvellous cure, especially mentioning the Andhra Patrika" to the—

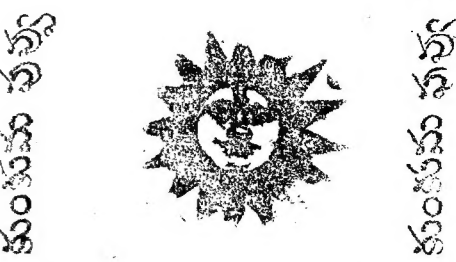
ECTREUSS (A. P. DEPTT) SOLE AGENCY FOR THE EAST, BATALA

అమృతాంజనము.
అన్ని నోప్పులకు సిద్ధపడము.
చక్కని దబ్బీతో నహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.
తలనోప్పుల మాన్పును.
చావ్విపు నోప్పుల బార
దోలును. వాయువు
పోట్ల నొగొట్టును.
మహానగలిగి యుండును.
ప్రసియింట నుండదదినది.
దీనిని విజ్ఞేయములలో కూడ నాకుచున్నాను.
ననములినచే గొందరాజేశమందు
తయారు చేయబడు మంచిమందు.
మహానగలిగి యుండును. ప్రతియింటనుండదదినది.
అమృతాంజనము డిపో. బొంబయి, ఆండ్ మదరాసు



సీతారామాంజనేయ సంవాదము.
టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ ఇతిహాస సహితము.
తెనుగున ఇది యొక్కటియే వేదాంత గ్రంథ
మని వాడుక. దీనికి సరియైన టీకాతాత్పర్యము
లను బ్రహ్మశ్రీ చింతామణివర్మల నారాయణ
శాస్త్రిలవారిచేతను శ్రీమాన్ తోడవరాజు సుధీ
గారిచేతను వ్రాయించి చక్కని అక్షరములతో
మేలైన కాగితములపై మా ఆనందముద్రాలయ
మున అచ్చొచ్చించి ప్రకటించినారము. మేలయిన
క్యాలికో బైండు చేయబడియున్నది. వెల 2-8-0.
శ్రీ వెంకటాద్రిస్వామి క్షీరనలు. రాగతాళము
లతో చేర్చబడియున్నది. శ్రీ వెంకటాద్రి స్వామిల
వారి చరిత్రముకూడ చేర్చబడియున్నది.
కాలికో బైండు 0-8-0. తపాలా ఖర్చులు ప్రత్యేకం.
ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అన్ డు డ్.
(285) ఆనంద ముద్రాలయము, వరదాసు.

కుంకుమపువ్వు



స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మానవదొరకును. కొనువారు సూర్యహాస్యమున
గమనింపుడు. కరస్పూడెన్ను మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(65) 21. హమ్మంపేటి, బొంబాయి.

డా. పీడితులకు వరము: ఐనోడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

ఆచార్యశ్రీ రక్తమలన జనించువాడ్యములకు కీటిమహానటి మందు. మరపులను, మచ్చలను గండములను
పండ్లను, ప్రాణికోప్పులను అన్ని విధములలన గలగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.
మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)
వనోపధిసారసపరిల్లా గుణ మియ్యట నిస్సంకోచము, సహజమైనను మధ్యమచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను
పోగొట్టును. కీటిమహానటి పాదరసదోషములను, మలబద్ధమును కాశసంబంధమును నోప్పులను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరచును. కరోరాగ్యమును గలగు జేయును. 16 రోజులవరకు మందులకు 4 టోన్సుల బుట్టిలలో అమృతము.
ప్రాప్తిటరు:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫనస్వాడి. నెం 2 బొంబాయి
Proprietor P. D. SAVANT. Fanaswadi. No. 144, No. 2. BOMBAY.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల-విద్యాప్రవృత్తి.
ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే
కాయబడినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

ఏకభాషాలిపి ప్రశంస
ఇది వెన్నెలకంటి అప్పారాయ వరచితము
వెల 0-4-0 పోస్టేజి అధికము.
ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము, 6 తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

ఈమురబ్బాను సాలామిసిరి కాదని గుఱువుపరచువారికి 1000 రూపాయలు బహుమానముగా యియ్యబడును. అట్లు
నిరాకరించినచో కోర్టునూలుగా పొందవచ్చును. దురభ్యాసమువల్ల బాల్కనీములోనే ధాతుసప్తము
కలిగినవారికి వ్యాధియొక్కము బలహీనమై మరణకాలమువరకు దుఃఖము ననుభవించురు. ఈసాలామిసిరి
మురబ్బా కేవలమియెడల అట్టి దుఃఖము తొలగి విశేష బల వీర్యసంపన్నులయి ప్రకాశించుచు చిర
కాలము గుఱుముగ జీవించురు.
ఈ సాలామిసిరి మురబ్బావల్ల ధాతుపుష్టికలుగును, శ్మశ్మస్థితితము మానును, ధాతువు
మూత్రముతో కలసికొనుట మానును, నీరుమరుగు మానును, బహుమూత్రవాధి మానును, విశేషబలము
కలుగును. రక్తము వృద్ధియగును, అక్కి యెక్కువ యగును, చక్కగ మలవిసర్జన మగును. సాలా
మిసిరిఅనునది ఒకబాటిపండు. ఇదికాబూల్, కాందహార్ దేశములలో వైరగుచున్నది. అక్కడి జనులు
పండును విశేషముగా తినుటవలన మనశోభ 4 గురు మమస్థుల బలము ఆదేశమున ఒకమనిషికి గలదు. వైమురబ్బాను
పాలి మంచి బలము పొందుటకై గొప్ప మందులతో చేర్చి తయారుచేయబడియున్నది. 1 డబ్బాకు 15 రోజులు ఉపయో
గం దానివల్ల పూర్తిగ గుఱుముకలుగును. 2-3 డబ్బాలు ఉపయోగించినచో జన్మాంతరము వరకు గుఱుమిచ్చును.
ఆనుపానవృత్తి పార్శ్వలతో పంపబడును.
బొంబాయి డబ్బీ వెల రూ. 2-0-0. తపాలాఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.
మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, నెం 5, అవన్యూర్రోడ్, బెంగుళూరు సిటీ.



హెచ్. టి. మహమ్మద్ అండు కో,
[723] మదన్ పురా, బెనారస్ సిటీ.
కాశీలోనుండు అనేక విచిత్రమైన జరిపట్టు
వస్తువులు వీరు బహుచపుకగ సప్లయిచేతురు. ఒక
సారి ఆర్థరయిచ్చిచూచినచో తమకే తెలియగలదు.

ప్రాణము గల బొమ్మలు
బయస్కోపులు - ఫిలుములు - డేరాలు - గ్యాసుడిక
మాల - బొమ్మలకాళ్లు - గారడె పుస్తకములు విక్రయిం
ము. క్యాటలాగు కావలెనా? (597)
వి శాస్త్రోపప అండు సన్న, విశాఖపట్టణము.

శారదాంబ
ఇది శ్రీధర్మబోధిని యను నాటకము.
వెల 0-4-0 మాత్రమే పోస్టేజి ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రవత్రిక వ్రెస్, 6, తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమును శాస్త్రోపపమును పొందుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుట వలననే కల్గుచున్నది.
ఈ పుస్తకమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి
కీరసాఖ్యమును దృఢ గాత్రమును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించు
ను. ఈ పుస్తకము ఇనాముగా నీయబడును పోస్టు చార్జి
యేమే భరించవలెదము. టెంకు వ్రాయును.
219 వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆరంకనిగూ కోవధాలయం 156, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

క్షీరశేషులైన గోపాలకృష్ణ గోకతాగారి చక్కని
రంగుల చిత్రపటము
ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రవత్రికా కార్యాలయము
పోస్టు బాక్సు 212, వరదాసు.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్యోషధములు.

రు.అ.		రు.అ.		రు.అ.	
పండ్లుతోముటకు ...	0-2	తామర తైలము; తామర, తీటకు ...	0-4	మోహిని తైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు ...	0-12
చిరముగా అజీర్ణమునకు ...	1-4	కుమ్మకు తైలము డబ్బీ 1-కి ...	0-4	రోమహారి వెండ్రుకలు ఊడుటకు ...	0-8
అజీర్ణమునకు ...	0-8	నురత్రిద్రావకము సీసా 1-కి ...	1-0	ఉబ్బసమునకు మందు సీసా 1-కి ...	1-0
అజీర్ణపుష్టికి ...	1-0	కఫహారి శీతగట్టు దగ్గులకు ...	1-4	కస్తూరిమాత్రలు పెద్దవి, చుంచువి 50-కి ...	0-10
కు సీసా 1-కి ...	0-12	కఫహారిమాద్యము. దగ్గు, ఉబ్బసములకుడబ్బీ 1-కి ...	0-8	సుఖభోగి మాత్రలు ...	1-0
డబ్బీ 1-కి ...	0-12	వాయువుపోట్లకు మందు ...	1-0	సుఖభోగి తైలము పుండ్లకు ...	1-0
కు సీసా 1-కి ...	0-8	సుందరీతైలము, ముఖకాంతికి ...	0-8	విరేచనములకు మాత్రలు డబ్బీ 1-కి ...	0-8
గడ్డలకు ...	0-4	పగుళ్లకు తైలము శీతపగుళ్లకు ...	0-6	గ్రహాణి మాత్రలు డబ్బీ 1-కి ...	0-8
కు డబ్బీ 1-కి ...	0-8	కష్టశాలహారి చెవిపోటుకు ...	0-6	శిరోవేదన మాత్రలు తలనోప్పులకు ...	0-12
కు సీసా 1-కి ...	0-8	జాలాణి మాత్రలు మలబద్ధమునకు ...	0-8	కాలినపుండ్లకు మాత్ర సీసా 1-కి ...	0-8
కు ...	0-4	జంతువాతహారి ఎముకలకు ...	0-8	తగ్గుకు ద్రావకము సీసా 1-కి ...	1-0
		కుసుమారి మాత్రలు, కుసుమవాగ్దానులకు ...	1-0	తాంబూలమాత్రలు, సువాసనగానుండును 50-కి ...	0-8

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అండు బొంబాయి.